

Catalunya Cristiana

40
anys

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XL | NÚM. 2098
2,90 € | 8 DESEMBRE 2019

Carolandonie / Cathopic

EN PRIMER PLA (P. 8-11)

Capellans en comunitat

Testimonis de comunitats de preveres

P. 24-27

Reflexió
bíblica
d'Advent

Club més Amics

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Contacte
Tel. 934 092 700
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

DEL 12 AL 24 DE GENER 2020

ETIÒPIA

Celebració de L'Epifania a
LA JERUSALEM AFRICANA

DEL 24 AL 28 DE FEBRER

HIGHLIGHTS DE LONDRES

DEL 22 DE FEBRER AL 2 DE MARÇ

EGIPTE FARAÒNIC

DEL 12 AL 19 DE MARÇ

PEREGRINACIÓ A TERRA SANTA

DEL 27 DE MARÇ A L'1 D'ABRIL

MALTA L'illa dels Cavallers

La Immaculada del nostre Advent

Enguany la Solemnitat de la Immaculada Concepció de Maria coincideix amb el segon diumenge d'Advent. Aquesta avinentesa posa en relleu que l'Advent és un temps pregonament marrià, com afirmava el bisbe Pere Tena, eminent estudiós de la litúrgia cristiana. En un article publicat l'any 2002, i glossat pel cardenal Joan Josep Omella, Tena aclaria que «quan parlem de la Concepció Immaculada de Maria, no parlem d'allò que s'anomena concepció activa, és a dir, del fet que Maria concebés virginalment el Fill de Déu Fet Home, sinó de concepció passiva, és a dir, que Maria fou concebuda plena de gràcia des del primer instant de la seva existència, per voluntat amorosa de Déu». És, per tant, un fet de salvació, no simplement una idea.

Segons un relat de Jaume de Voràgine a la Llegenda Àuria (segle XV), Joaquim, espòs d'Anna i sacerdot del Temple de Jerusalem, després de vint anys de matrimoni sense descendència, fou expulsat per la seva esterilitat, aleshores considerada un oprobí. Fugit a la muntanya, un àngel va revelar per separat a Joaquim i Anna que serien pares d'una nena excepcional, Maria, i per això els va citar a la Porta Daurada del temple de Jerusalem, on la casta abraçada del reencontre obraria la pro-

digiosa Concepció de la que seria Mare de Jesús. Aquesta seria la representació més freqüent de la Immaculada que fou progressivament substituïda per la que parteix del llibre de l'Apocalipsi i que, tot i la bellesa excepcional de moltes de les seves representacions, no acaba de ser prou expressiva de la profunditat de l'abraçada de la porta daurada.

En quin sentit Maria és figura de l'Advent? El papa Francesc a l'exhortació postsinodal del Sínode de Joves, *Christus vivit*, afirma: «Sempre crida l'atenció la força del "sí" de Maria jove. La força d'aquest "faci's" que li va dir a l'àngel. Va ser una cosa diferent d'una acceptació passiva o resignada. Va ser una cosa diferent d'un "sí" com dient: bé, anem a provar a veure què passa. Maria no coneixia aquesta expressió: "Anem a veure què passa." Era decidida, va saber de què es tractava i va dir "sí", sense voltes. Va ser alguna cosa més, va ser una cosa diferent. Va ser el "sí" de qui vol comprometre i el que vol arriscar, de qui vol apostar-ho tot, sense més seguretat que la certesa de saber que era portadora d'una promesa.» Són els nostres «sís» quotidians els que poden fer avançar el Regne de Déu ara que l'Advent ha començat.

Contingut

03	Editorial
05	La setmana
06	Opinió
08	En primer pla
12	Opinió
13	Vida eclesial
23	Opinió
24	Reflexió d'Advent
28	Carta dominical
30	Bíblia
32	Litúrgia
34	Espai lectors
36	Cultura
46	Agenda
47	Des del carrer

Viatge apostòlic del Papa a Japó

PÀGINA 14

36
Mostra de Cinema Espiritual

Joan Torra, nou degà de la Facultat de Teologia de Catalunya

PÀGINA 18

Apostolat Social de la Companyia de Jesús

PÀGINA 20

38
Presentació d'«Ànima Medieval»

La setmana en tuits

SOR LUCÍA CARAM
@SORLUCIACARAM

Dominica de Manresa

El Papa inclou Espanya en cridar al diàleg i la pau als països «amb problemes»

MIRIAM DIEZ @MIRIAMDIEZ

Directora de l'Observatori Blancaquerna de Comunicació, Religió i Cultura

El jesuïta Peter Hong és molt bo. Entre la meua llista de #papables

ENRIC GOMÀ @ENRICGOMA

Escriptor

Arriba el moment de criticar el pessebre de l'Ajuntament. Fem-ho amb entusiasme

RAFEL JAUME

@RAFELJAUMEVENYS

Estudiant d'Enginyeria

Una tarda molt interessant a la Facultat de Filosofia de Catalunya, parlant sobre filosofia i intel·ligència artificial des de l'òptica del transhumanisme i la crítica que se'n fa

Zoom

CARME MUNTÉ

Agustí Codinach

Criticar el pessebre que cada any s'instal·la a la plaça de Sant Jaume de Barcelona gairebé ha esdevingut una tradició. Enguany no ha estat l'excepció. Juntament amb pessebres de caire tradicional com el del veí Museu Frederic Marès, la instal·lació de l'escenògrafa Paula Bosch simula una mena de traster amb tot de caixes amuntegades. Però no patiu, perquè si cerqueu, també hi trobeu les figures tradicionals del Naixement

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Coordinador d'informatius

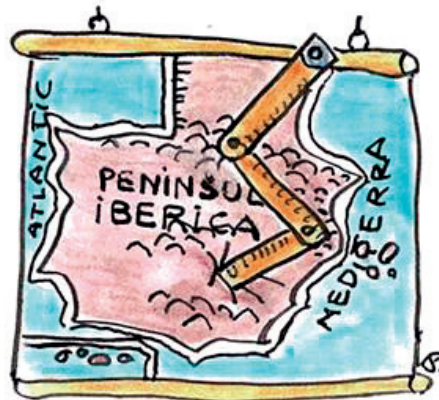
Francesc Gambús

Francesc Gambús ens deixava el 23 de novembre als 45 anys. El polític democristià català, eurodiputat entre 2014 i 2019, destaca per un servei compromès i generós, des de l'humanisme cristià, molt elogiat des de totes les sensibilitats. El 26 de novembre a l'espai *A primera hora*, el seu antic cap de llista, Ramon Tremosa, el definia com «una persona de gran bonhomia, excel·lent en l'actitud i que no tenia mai una mala paraula». Ens queda el record de la veu de Gambús, sempre propera, que els oients han captat diverses vegades els últims anys.

L'última entrevista es va emetre el 22 de març passat en el programa *El Mirador de l'actualitat*, amb motiu de la publicació d'un informe sobre medi ambient signat per ell i titulat *Fem-ho circular!* Gambús assegurava que «la transició cap a una economia circular passa per començar a aprofitar tots els residus que generem, que són molts, com a matèria primera per al procés de producció, de manera que no ens hàgim de preocupar sobre què cal fer-ne». També elogiava les mobilitzacions de Fridays for Future. Abans l'havíem entrevistat, entre altres vegades, dins la campanya de les eleccions europees del 2014.

L'efemèride de la setmana

9 de desembre del 1852:
per Reial Ordre, Espanya adopta el Sistema Mètric Decimal.

DES DEL MONESTIR

Temps de tardor

Cada cop més, amb això del canvi climàtic, és més difícil gaudir del que anomenem «estacions intermèdies», és a dir, la primavera i la tardor. Sovint passem de la forta calor de l'estiu a haver de treure a corre-cuita jaquetes, jerseis, bufandes i nòrdics...

Aquest any, però, jo estic vivint amb una força inusual aquesta tardor. Encara no fa un mes de la mort del meu pare i és com si el temps s'hagués aturat en aquesta tardor plujosa i ocre que estem vivint a

Gaudim quan la mort se'ns emporta els qui estimem, perquè és un buit humà que serà omplert de vida divina i eterna

AGUSTÍ BORRELL

Vicari general de l'orde del Carmel Descalç

Viatjar a llocs llunyans s'ha tornat cada vegada més fàcil i habitual. Això ens ha permès experimentar una realitat tan evident com la diversitat climàtica. Les temperatures o les pluges varien notablement d'acord amb molts factors diferents. Per exemple, no sempre som conscients que mentre una part del món està passant les calors de l'estiu, en altres llocs es troben en ple hivern.

Aquesta observació es pot aplicar també a la vida de l'Església. Hi ha qui pensa que ens trobem en temps de tardor eclesial, o fins i tot en ple hivern, perquè allà on fins fa poc hi havia hagut una nombrosa i activa presència cristiana, ara hi està apareixent un erm, aparentment sense vitalitat i sense fruits.

Davant d'aquestes valoracions

Roma. Molt sovint s'ha fet servir el cicle de la natura per explicar el cicle de la vida. Naixem i anem traient aquells brots verds plens d'esperança que van explotant en una exuberància de vida i de fulles que fan del nostre arbre una companyia agradable i acollidora, una presència generosa que ofereix tot allò que té de bo i millor. Amb el temps, amb el pas de l'experiència per la nostra vida, a poc a poc, aquestes fulles van canviant el color i perden la frescor i, a voltes, es fan fràgils i tremoloses —com les que voregen el Tíber— fins que arribi el rigor del fred i de la mort i caiguin, com a fruit madur, com a penyora d'altres brots futurs que Déu ens regalarà.

Sí, cada estació de la vida i de la natura té el seu encant i estem cridats a viure-les a fons, perquè totes

NATÀLIA ALDANA

Benedictina de Sant Benet de Montserrat

passen però les de la vida ja no tornen... I gaudim de la riàlia dels petits, de la seva innocència i il·lusió. I gaudim del procés de creixement i maduració personal, de l'obertura a un món d'estudis, de treball, de relacions diverses... Gaudim de la família, dels amics, d'aquells que se'ns apareixen en el camí de la vida. I gaudim de la feblesa, de la vulnerabilitat per estimar i per ésser estimats, sense límits, gratuïtament. I gaudim —malgrat el dolor— quan la mort se'ns emporta els qui estimem, perquè és un buit humà que serà omplert de vida divina i eterna, d'una presència amorosa per sempre.

I així, mentre anem recorrent les estacions de la nostra vida, gaudim d'aquest temps de colors vermellors i olors humides. És temps de tardor.

MIRADA AL MÓN

Tardor a l'Església

cal dir, primer de tot, que en l'àmbit de la vida creient resulta poc apropiat fer judicis i treure conclusions per elements externs com els resultats visibles o els números. Les estadístiques ajuden a prendre consciència de determinades tendències o situacions, però mai no poden expressar tota la realitat. S'ha vist sovint al llarg de la història que un grup petit, o fins i tot una persona sola, poden fer més que una gran multitud.

En determinades regions del món vivim un temps hivernal, però en altres llocs el cristianisme es troba en plena primavera

D'altra banda, segurament és cert que en determinades regions del món vivim un temps hivernal, però mentrestant en altres llocs el cristianisme es troba en plena primavera. Alguns països que pocs anys enrere consideràvem terres «de missió», ara viuen un creixement espectacular de la fe cristiana.

A més, l'observació de les estacions de l'any ens suggereix que així com la natura té els seus cicles, també els pot tenir la història. Si ara el cristianisme en les nostres terres ha entrat en temps de tardor o d'hivern, el que cal és no abandonar l'esperança ni el compromís per tal de preparar una nova primavera. Si la sembra és bona i la cura dels camps és adequada i es fa al moment oportú, la collita sempre acaba arribant.

UN NOU LLINDAR

La fe de Maria reivindica un món diferent

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

Enmig de tanta reivindicació feminista, el cristianisme posa una dona jove ben al centre de la fe i proclama la seva dignitat. Ella ha infanat aquell que pot satisfer totes les aspiracions de la humanitat, Jesús de Natzaret, el Fill de Déu. Ella ha fet possible la proximitat de Déu, el «Déu-amb-nosaltres». Maria és del nostre mateix llinatge i participa de tot el que l'home i la dona de tots els temps han patit i viscut, però amb una diferència: des del primer instant de la seva concepció ha quedat alliberada del pecat que ens afecta a tots per igual.

Contemplant-la des de la fe, observem com manifesta la seva total disponibilitat a Déu. Identificada humanament amb nosaltres en la seva perplexitat, quan rep l'anunci de l'àngel demana explicacions i, havent-les rebut, mostra la seva disponibilitat incondicional: «Soc aquí! Que es faci!» És ella qui fa de pont entre totes les fidelitats, les que han preparat la vinguda del Messies i les que, perquè han cregut, l'han seguit i el segueixen. Gràcies a Maria, Déu compta amb nosaltres i, en Jesús, s'ha fet humà, proper.

Gràcies a Maria, la humanitat canvia de rumb. En Adam, la humanitat va quedar descol·locada i va arribar

Gràcies a Maria, Déu compta amb nosaltres i, en Jesús, s'ha fet humà, proper

a dir «no» a Déu. En Maria, la humanitat és recol·locada, perquè ella ha dit «sí» a Déu i ens l'ha fet assequible. Queden contraposades, d'una banda, una humanitat descentrada en relació amb Déu per la seva pretensió de prescindir-ne, i de l'altra, una dona jove que accepta Déu com a centre de la seva vida a través de la resposta confiada que li dona. Estam davant d'un misteri de fe, d'esperança i d'amor realitzat en aquesta dona humil de Natzaret, perquè «a Déu res no li és impossible».

Maria, des de la seva feminitat i actitud orant, no sols «magnifica» Déu per les meravelles que ha obrat, sinó que reivindica un nou tipus de societat basada en la igualtat, els drets i la dignitat dels més pobres i els humils, no com una utopia de futur, sinó com a compromís sempre actual. Referint-se a Déu, diu que «l'amor que té als qui creuen en ell s'estén de generació en generació; les obres del seu braç són potents: dispersa els homes de cor altiu, derroca els poderosos del sol i exalça els humils. Omple de béns els pobres i els rics se'n tornen sense res!» (Lc 1,50-53). La fe en Déu transforma i canvia en bé els cors i les estructures humanes. És el resultat de pregar com Maria.

Vida sacerdotal en comunitat

Testimonis de preveres que valoren positivament l'experiència de viure en comú

Els tres capellans del barri de Gràcia que viuen en comunitat, durant una visita als antics rectors de Sant Miquel dels Sants a la Residència Sacerdotal Joan Güell.

BRUNO BÉRCHEZ
«Com a model, si pogués triar sempre preferiria continuar vivint amb la comunitat»

«Ser capellà és tan bonic que no pot ser fàcil. El moll de l'os de ser capellà és saber que Déu t'ha arreplegat i no t'ha preguntat si t'agrada o no.» Amb aquestes paraules mossèn Ballarín donava l'any 1993 una de les claus per entendre la vida dels preveres, que des del moment en què s'ordenen han de deixar els seus propis problemes en segon terme per dedicar-se a la feligresia i a Déu. La frase, extreta del llibre de Maria Teresa Pous Mossèn *Ballarín: retrat d'una vida* (Club Editor), deixa entreveure que tot i que la vocació de prevere sigui una gràcia que permet viure la fe joiosament, hi ha alguns aspectes de la vida dels capellans que no tothom pot assumir fàcilment. La solitud, l'aïllament i la incomprensió d'una part de la societat són alguns exemples d'aquests aspectes que mossèn Ballarín explica al mateix llibre i que es poden solucionar fàcilment si el prevere en qüestió està lligat a Déu irreversiblement. No obstant això, a la pràctica, aquesta solitud que pateixen alguns mossens pot dificultar

la superació d'algunes adversitats com podrien ser els problemes de salut, que sempre es passen més fàcilment quan un no està sol.

Precisament per combatre aquesta solitud, els darrers anys a les diòcesis catalanes han proliferat els mossens que s'agrupen en una mateixa vivenda per viure en comunitat. Aquest model de vida comunitària, que el mateix cardenal Joan Josep Omella practica amb l'exemple al Palau Episcopal juntament amb els bisbes auxiliars, els permet tenir un sentiment de llar en arribar a casa, reduir despeses econòmiques i, el que és més important, els dona la possibilitat de compartir els problemes i solucionar-los juntament amb els altres companys.

La vida en comunitat, una experiència enriquidora

Un dels preveres que millor coneix els avantatges de viure en comunitat amb altres companys és Mn. Salvador Bacardit, rector de Sant Vicenç de Sarrià i delegat per la Forma-

ció i Acompanyament del Clergat de Barcelona. La seva funció és la de vetllar pels preveres de la seva diòcesi, perquè es trobin bé en el sentit espiritual però també en el més humà. Aquest segon aspecte és precisament el que l'ha portat a crear comunitats de preveres a les parròquies on ha estat, una decisió que creu molt encertada: «A vegades hi pot haver la sensació que cadascú està una mica aïllat o en una certa solitud. La vida en comú et permet compartir els àpats, estones de pregària, converses i això certament és un bon mitjà que després ens ajuda a poder treballar amb més alegria al servei dels altres.»

Gràcies a la seva experiència de les comunitats on ha viscut, primer a Santa Coloma de Gramenet i ara a Sarrià, on conviu amb quatre capellans i dos seminaristes que els visiten els caps de setmana, Bacardit sempre ha defensat aquest model de vida com una opció molt vàlida: «Si la casa té condicions i ho permet, sempre intento viure amb altres companys. El clergat diocesà no estem obligats a viure en comunitat com els religiosos, però la meva experiència dels països que he visitat i de l'última parròquia on estava va ser tan positiva que vaig proposar als companys la vida en comú.»

Seguint l'exemple de Mn. Salvador i de molts altres que aposten per aquest model, a principis d'aquest curs tres joves mossens que porten tres parròquies del barri de Gràcia de Barcelona (Sant Miquel, Sant Carles Borromeu i Mare de Déu de la Salut) van decidir provar l'experiència i van crear la seva pròpia comunitat. La decisió la van prendre en un primer moment dos dels mossens, el Bruno Bérchez i el Carles Bosch, i poc després se'ls va sumar un jove mossèn que havia arribat recentment de Colòmbia, el padre Àngel. Aquest últim va contactar amb els seus actuals companys gràcies a Mn. Salvador Bacardit, que va ser el que va proposar-li anar a viure amb ells: «Quan ve a estudiar a Catalunya

GABRIEL SEGUÍ
«La comunitat ajuda a racionar el teu caràcter, a educar-lo, i dona una gran imatge d'unitat davant la gent»

un prevere estranger, es més fàcil acollir-lo en una petita comunitat on es pot integrar més fàcilment i on anirà més acompanyat que no pas si només li facilitem un habitatge i ha de viure sol. Per a ell i per als seus companys és una experiència molt enriquidora», explica Mn. Salvador.

Una vegada es van posar d'acord per compartir un pis, l'adaptació dels tres joves va ser molt fàcil, i actualment reconeixen que els ha aportat molts aspectes positius: «Tot i que siguem molt diferents, el fet d'estar en comunitat ens permet gaudir de moments de tranquil·litat, compartir els àpats, la pregària, conversar, riure... ens ha ajudat a valorar més la fraternitat», explica Bérchez. Aquest companyerisme, que fa que fins i tot els tres mossens segueixin alguna sèrie de televisió plegats, es complementa a la perfecció amb la independència que

A l'última reunió del curs passat, les mares dels mossens van poder compartir les seves experiències i inquietuds amb el cardenal Joan Josep Omella.

SALVADOR BACARDIT
«Al final, el model de vida ha de ser una opció lliure de cada prevere»

cadascú segueix tenint, i que aconseguen a través del respecte i la col·laboració: «Tenim unes normes comunes i tots fem de tot. És veritat que ens hem de cuidar però també hem de respectar molt la independència els uns als altres.» Gràcies a aquest respecte, tant Mn. Bérchez com els seus companys tenen clar quina és la seva preferència a partir d'ara a l'hora d'escollir entre la vida en solitud o en comú: «Com a model, si pogués triar sempre preferiria continuar vivint amb la comunitat», manifesta Bérchez.

L'exemple de les comunitats religioses

Si bé els preveres viuen la vida en comunitat com una opció que només alguns acullen, els religiosos viuen la vida en comú com un autèntic compromís. És per això que són els mateixos religiosos els que coneixen més de prop tot el que pot aportar aquest model de vida: «Ajuda a racionar el teu caràcter, a educar-lo, i dona una gran imatge d'unitat davant la gent», exposa el P. Gabriel Seguí, religiós de la comunitat de missioners del Sagrat Cor de Mallorca. El P. Seguí conviu amb quatre germans més, amb els quals comparteix moments de pregària i es reparteix la tasca pastoral. Pel que fa als preveres, el mateix P. Seguí explica que el model de vida en solitud, que es el més comú, no és l'original, ja que als inicis els mossens s'organitzaven en comunitats: «La vivència en comunitat per part dels preveres és històrica. Als primers segles de l'Església sant Agustí ja explica que els mossens vivien en comunitats presbiterals.»

El Seminari, essencial

Aquests inicis històrics on es vivia en comunitat van canviar radicalment amb l'aparició de la figura del capellà diocesà, un càrrec que com explica l'historiador Mn. Josep Maria Martí Bonet, sempre ha anat lligat a la vida en solitud: «Per definició el capellà diocesà

era aquell que vivia sol, amb la família o amb el que abans es coneixia com la majordoma.» No ha estat fins als darrers anys quan s'han començat a crear aquestes comunitats de preveres, que molts veuen com una necessitat per superar l'aïllament que poden viure alguns mossens, com explica Mn. Bérchez: «A vegades el fet de viure sol fa que t'acostumis a coses que si vius amb comunitat no t'hi acostumaries. Viure junts ens ajuda a tots, ajuda a no deixar-nos.»

Les mateixes famílies dels seminaristes i els mossens comparteixen aquesta preocupació per la solitud, que és un dels temes que es tracten a les trobades mensuals que fan les mares dels capellans al Seminari Conciliar de Barcelona.

Precisament, el Seminari és el lloc on els futurs capellans aprenen a viure en convivència els uns amb els altres, ja que hi comparteixen inquietuds i idees. Aquest model, on els seminaristes combinen moments d'esbarjo i pregària comuna amb moments de pregària en solitud, és el que fa que molts d'ells decideixin continuar l'experiència una vegada són ordenats, com explica Mn. Salvador Bacardit: «Alguns s'ho plantejen com un interrogant, perquè els pot fer una certa por el fet d'anar a viure sols.» D'altra banda, Bacardit reconeix que la vida en comú també és un bon estímul de cara a la pastoral vocacional: «Justament en un moment en què ens falten preveres, encara són més necessàries aquestes experiències per a les noves generacions, perquè vegin que estem acompanyats.»

Per tots aquests motius, el mateix Mn. Salvador manifesta que des de bisbats com el de Barcelona es facilita i promou que els capellans que ho desitgin tinguin l'oportunitat de viure en comunitats com la de Sarrià, tot i que també té clar que al final el model de vida «ha de ser una opció lliure de cada prevere».

SABER ESCOLTAR

Martí, pobre i humil

Sant Martí, bisbe de Tours, va néixer a la Pannònia (actual Hongria) l'any 316 i morí a la Gàl·lia (França) el 397. Ha estat, des de l'edat mitjana, un sant molt popular. Va ser soldat romà als 15 anys i, a la meitat del segle IV, es va convertir al cristianisme.

Sant Martí gaudeix d'una gran devoció. La tradició, oral i artística, recorda el sant donant la meitat de la seva capa a un pobre captaire que tremolava de fred. Una pintura de Van Dyck retrata sant Martí vestit de soldat i muntat en un cavall, lliurant la meitat de la seva capa al necessitat. Segons una font bibliogràfica, la nit següent se li va aparèixer Crist vestit amb la mitja capa i dient als àngels: «Aquí hi ha Martí, el soldat romà que no està batejat: ell m'ha vestit.» Martí, un cop desvetllat,

trobà que la seva capa estava sencera i decidí batejar-se. Recordem que anomenem l'arc iris arc de sant Martí i que, pel novembre, hi ha una setmana, quasi primaveral, anomenada l'estiuet de sant Martí.

Nomenat bisbe de Tours, va ser organitzador de parròquies rurals i fundador de nombrosos monestirs. La seva tomba a Tours molt aviat va ser un lloc de pelegrinatge.

Sulpici Sever, biògraf del sant, explica que Martí va saber la data de la seva mort. Visitava els clergues d'aquella diòcesi que, molt neguitosos, no s'entien i va restablir-hi la pau. En retornar al monestir, s'adonà que les forces li minvaven. Va avisar els altres monjos i els va dir que s'estava a punt de morir. Tots es van entristir i van plorar. Ell, diu el biò-

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

graf, també es va emocionar i digué: «Senyor, si encara soc necessari al vostre poble, no defujo el treball; que es faci la vostra voluntat.» En els darrers moments, va dir: «Permeteu-me, germans, mirar més al Cel que a la Terra, de manera que el meu esperit, a punt d'iniciar el seu camí, s'adreci a Déu.» Escriu així Sulpici: «Dit això, lliurà l'esperit. Martí, ple de joia, fou rebut en el si d'Abraham. Martí, pobre i humil, entrà ric al Cel.»

Sant Martí va ser organitzador de parròquies rurals i fundador de nombrosos monestirs

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Qualsevol amor humà ha de ser generós. Si no n'és, no és autèntic. També ha de ser fecund, una mica més que pura companyia.

Uns en solteria, consagrada o no, altres en matrimoni.

Grans solters van lliurar la seva vida al servei del proïsme, en organitzacions solidàries o en ajudes espontànies. Hi ha matrimonis que, primer en els fills, engendrar-los i educar-los, després la fecunditat s'ha expressat en hospitalitat familiar.

N'hi ha que creuen que, pel fet de tenir fills i formar-los, han acabat la vocació cristiana. Casa seva serà un dormitori quotidià, al qual aniran, en comptades ocasions, solemnitats o celebracions tradicionals, els fills amb la seva prole, els avis, els germans, nebots o cosins. El temps

A PROPÒSIT DE...

Valors, amiat-família (9)

lliure restant, si és possible, l'aprofitaran per voltar mig món. L'amor humà, a imitació del de Déu, sempre ha de ser generós i acollidor.

Uns quants exemples. La casa de Léon Bloy, un gran gegant místic, pare de molts fills, escriptor i crític, estava oberta a indigents, intel·lectuals i artistes. Hi van trobar amiat i fe. Baden-Powell, fundador de l'escoltisme, va quedar orfe de pare ben aviat. La seva mare, sense oblidar la prole, va voler que per casa desfilessin personalitats il·lustres que enriquessin la personalitat dels

L'amor humà, a imitació del de Déu, sempre ha de ser generós i acollidor

seus fills. I així va sortir ell. Quan el llegim, hom es pregunta, d'on ha extret, aquest bon home tanta saviesa útil? Sense cap dubte, de l'experiència familiar.

Exemple al qual no vull donar connotació política, ha estat la reina Sofia. Vaig saber que rebia, periòdicament, al voltant d'un te ritual, intel·lectuals o investigadors, sempre gent inquieta. Un amic estranger em va explicar que un dia un company li va demanar que l'acompanyés al Palau Reial. Va arribar i va saludar tothom cordialment, fent-se conèixer, interessant-se pels altres, i tractant tothom de tu, és un detall. En un moment determinat va sentir que una senyora molt simpàtica deia: «Anem a l'altra sala a prendre el te.» I aleshores va descobrir que era la reina.

Vida eclesial

Aquesta setmana recollim el viatge del Papa al Japó, entrevistem el nou degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, parlem del Segon Congrés de l'Apostolat Social dels jesuïtes i del festival Canòlich Músic

Són les paraules que va pronunciar el Papa al Memorial de la Pau d'Hiroshima

«Mai més la guerra!»

AICA
Japó

«En una sola súplica oberta a Déu i a tots els homes i dones de bona voluntat, en nom de totes les víctimes dels bombardejos i experiments atòmics, i de tots els conflictes, elevem conjuntament un crit: “Mai més la guerra, mai més el rugit de les armes, mai més tant desofriment!”», va clamar el papa Francesc al Memorial de la Pau d'Hiroshima.

El Sant Pare, en el seu viatge apostòlic de quatre dies al Japó, va visitar Hiroshima i Nagasaki, les dues ciutats japoneses que el 1945 van ser arrasades per la bomba atòmica.

«Des d'aquest abisme de silenci—va expressar el Pontífex al Memorial de la Pau d'Hiroshima—, encara avui es continua sentint fort el crit dels que ja no hi són. Venien de llocs diferents, tenien noms diversos, alguns d'ells parlaven llengües distintes. Tots van quedar units per un mateix destí, en una hora tremenda que va marcar per sempre, no només la història d'aquest país sinó el rostre de la humanitat.»

Francesc va visitar, «com a pelegrí de pau», aquest lloc per pregar i recordar les víctimes, i per inclinar-se «davant la força i la dignitat» dels supervivents. Així mateix, va voler ser la veu dels que «desitgen la pau, treballen per la pau, se sacrifiquen per la pau».

El Sant Pare va reiterar que l'ús de l'energia atòmica amb fins de guerra és avui més que mai «un crim», «no només contra l'ésser humà i la seva dignitat, sinó contra tota possibilitat de futur a la casa comuna». I va afegir que les noves generacions «s'aixecaran com a jutges de la nostra derrota si hem parlat de la pau, però no l'hem realitzat amb les nostres accions entre els pobles de la terra».

Desig de pau

Al matí, al Parc de la Pau de Nagasaki, concretament a la zona on va esclatar la bomba, Francesc va assegurar que «un món sense armes nuclears és possible i necessari». Una estrella en marbre negre amb els noms de les víctimes recorda el que hi va passar el 9 d'agost del 1945.

«Aquest lloc—va posar en relleu el Sant Pare—ens fa més conscients del dolor i de l'horror que els éssers humans som capaços d'infringir-nos.» També va revelar que «un dels anhels més profunds del cor humà és el desig de pau i d'estabilitat, i la possessió d'armes nuclears i d'altres armes de destrucció massiva no són la resposta més encertada a aquest desig; és més, semblen que el posen a prova contínuament».

El Pontífex es va dirigir directament als líders polítics per explicar-los que «les armes nuclears no ens defensen de les amenaces a la seguretat nacional i internacional del nostre temps. Cal considerar l'impacte catastròfic d'un ús des del punt de vista humanitari i ambiental, renunciant a l'enfortiment d'un clima de por, de desconfiança i d'hostilitat, impulsat per doctrines nuclears».

«Ningú no pot restar indiferent davant del dolor sofrent de milions d'homes i dones que avui continuen colpejant les nostres consciències; ningú no pot romandre sord davant del crit del germà que des de la se-

PAPA FRANCESC
«Un món sense armes nuclears és possible i necessari»

Foto: El Papa prega a Nagasaki per les víctimes de l'holocaust nuclear.

va ferida crida; ningú no pot restar cec davant les ruïnes d'una cultura incapaç de dialogar», va manifestar.

Més tard, davant del Monument dels Màrtirs de Nagasaki, el Papa va parlar dels màrtirs del passat, però també dels màrtirs d'avui: «Aquí hi ha la foscor de la mort i del martiri, però s'anuncia també la llum de la resurrecció, on la sang dels màrtirs es torna llavor de la vida nova que Crist ens vol donar a tots nosaltres.»

«No oblidem l'amor del seu sacrifici! Que no quedi una gloriosa relíquia de gestes passades, ben conservada i honorada en un museu, sinó que sigui memòria i foc viu de l'ànima de cada apostolat en aquesta terra, capaç de renovar i fer cremar contínuament el zel evangelitzador», va constatar Francesc.

Després, en la primera missa que va celebrar en terra japonesa, el Sant Pare va exhortar els 35.000 fidels que es van congregar a l'estadi de beisbol de Nagasaki a una evangelització renovada, aixecant «les nostres veus» per defensar els innocents, triant «la compassió com a veritable manera per construir la història»

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Maria, model d'Església

Maria, aquella dona que, tot i les dificultats, un dia va donar el seu sí total a un pla que, en principi, no hi havia com entendre; la lògica de Déu sempre va per altres camins. Ella va acceptar, sense pensar-hi gaire, conscient que no seria fàcil, ni tampoc tan dur com serien aquells anys al costat del seu fill.

Imagino Maria capaç d'afrontar el que venia, perquè havia preparat amb cura la seva persona per a la vida que sentia que brollava en el seu ésser. Sí, Maria va créixer desenvolupant-se com a persona conscient que era la seva tasca principal, si no, com va poder dir aquell *fiat* que canviaria la història?

Maria és el nostre model d'Església, d'una Església acollidora, que escolta, que assumeix els reptes que el món planteja i que s'avança als que vindran, una Església sense por d'estar al costat de les persones que pateixen, d'aquelles que necessiten ser consolades... una Església al costat dels desheretats del món, quan ja no hi ha ningú.

Maria, model d'una Església que viu al món d'avui i ofereix noves alternatives des de la voluntat de transformar el món en un lloc més humà per a tots i totes, en el qual cada persona pugui desenvolupar-se en plenitud allà on sigui.

Maria va saber lloar la grandesa de Déu Pare, tenint cura de les necessitats del seu fill des de nadó fins al darrer moment, vetllant per cada detall, fent de pal de paller un cop Ell ja no hi era, als deixebles que havien perdut el mestre.

Una Església que recupera les característiques de cura, protecció, escolta, consol, tendresa... que sostenen el dolor i el transformen en possibilitat de creixement i de vida. Una Església capaç de viure el seu *fiat* avui.

ESTHER BORREGO

Francesc va animar els joves a estendre els braços de l'amistat

Una invitació a ajudar el proïsme

AICA
Japó

Prosseguint el seu viatge apostòlic al Japó, el dilluns 25 de novembre, el papa Francesc es va traslladar a Bellesalle Hanzomon, un dels centres de conferències més importants de Tòquio, on es va trobar amb les víctimes del terratrèmol que va generar el tsunami i l'accident a la central nuclear de Fukushima al març del 2011.

A l'arribada, va ser rebut per l'arquebisbe de Tòquio, Mons. Tarcisius Isao Kikuchi, i per Mons. Martin Tetsuo Hiraga, bisbe de Sendai, la diòcesi més afectada pel terratrèmol i el tsunami. Després, el Sant Pare va saludar una representació de les víctimes de la triple catàstrofe, que va causar 18.000 morts i milers de desplaçats.

«Som part d'aquesta terra, part del medi ambient, perquè tot està, en última instància, interconnectat», va dir el Pontífex. En el seu discurs es va fer ressò de «la preocupació per l'ús continu de l'energia nuclear» al Japó i va recordar «la petició de l'abolició de les centrals nuclears per part dels bisbes japonesos».

El Sant Pare va constatar que és important, en moments com aquest, «fer una pausa i reflexionar sobre qui som i, potser de manera més crítica, qui volem ser». I es va preguntar: «Quina mena de llegat volem deixar als que vindran després de nosaltres?»

El Papa va agrair l'esforç dels que treballen en la reconstrucció de les àrees on van passar els desastres. Va indicar que les ajudes del principi «no es poden perdre en el temps i desaparèixer després del

xoc inicial, sinó que les hem de perpetuar i sostenir».

Posteriorment, el papa Francesc es va dirigir amb cotxe al palau imperial de Tòquio per fer una visita privada a l'emperador Naruhito. El Pontífex es va reunir durant uns vint-i-cinc minuts amb el recent entronitzat emperador del Japó.

Harmonia i pau

Més tard, el Sant Pare es va trobar amb un miler de joves japonesos aplegats a l'interior de la catedral Santa Maria de Tòquio. Desenes de persones més que no van poder entrar al recinte el van rebre als afores del temple, el més simbòlic de l'Església catòlica al Japó.

Plantejat com un diàleg entre el Pontífex i els joves, Francesc

PAPA FRANCESC
«Hem de testimoniar amb saviesa i coratge un estil marcat per la gratuïtat i la compassió»

Francesc abraça una de les víctimes de la triple catàstrofe que va patir el Japó el 2011.

va escoltar les preocupacions de tres d'ells: Leonard Kathuela, de 20 anys, i Miki Kobayashi i Masako Kudo, totes dues de 26. «Puc veure la diversitat cultural i religiosa dels joves que viuen al Japó avui», va assegurar.

«Com necessita aprendre, la nostra família humana, per viure junts en harmonia i pau sense necessitat que haguem de ser tots iguals», va insistir el Papa als joves. Així mateix, els va demanar combatre la «pobresa espiritual» enmig d'una «societat frenètica i enfocada a ser només competitiva i productiva».

També va lamentar que a les societats «altament desenvolupades» els seus habitants poden arribar a tenir «una vida interior pobra i encongida, amb l'ànima i

la vitalitat apagada». «Com zombis —va afegir el Sant Pare—, el seu cor va deixar de bategar per la incapacitat de celebrar la vida amb els altres.» I va afegir: «Hi ha joves que no somien. És terrible que hi hagi joves que no somiïn.»

El Papa els va explicar que «per ser feliços, necessitem demanar ajuda als altres». «Us demano que estengueu els braços de l'amistat i que rebeu els que venen, sovint després d'un gran sofriment, a buscar refugi al vostre país.»

L'acte va acabar amb un regal especial per a Francesc: un *happi* o peça tradicional japonesa que s'utilitza en ocasions festives, guarnit amb misatges en japonès, anglès i castellà («*Te queremos*», deia un d'ells) i amb el perfil del Papa dibuixat a la part de l'esquena.

Hospital de campanya

A la tarda, el Papa va celebrar una missa a l'estadi Tòquio Dome. A l'homilia va dir que la llibertat humana «es pot veure asfixiada i afeblida quan ens quedem tancats en un cercle viciós de l'angoixa i de la competitivitat», i per la creença que «tot pugui ser produït, conquistat o controlat».

«La llar, l'escola i la comunitat, destinats a ser llocs on cadascun dona suport i ajuda als altres, estan sent cada vegada més deteriorats per la competició excessiva a la recerca dels guanys i l'eficiència. Moltes persones se senten confoses i intranquil·les, estan aclaparades per massa exigències i preocupacions que els prenen la pau i l'equilibri», va assenyalar el Pontífex.

En aquest sentit, el Sant Pare va indicar que la comunitat cristiana està cridada a «protegir tota vida i testimoniar amb saviesa i coratge un estil marcat per la gratuïtat i la compassió», que abraça i dona la benvinguda «a tot el que no és perfecte, pur o destil·lat, però no per això menys digne d'amor».

«L'anunci de l'Evangelí de la vida —va observar Francesc— ens impulsa i exigeix, com a comunitat, que ens convertim en un hospital de campanya, preparat per guarir les ferides i oferir sempre un camí de reconciliació i perdó.»

Podeu trobar tots els discursos del Papa al Japó a www.vatican.va.

Dr. Joan Torra, nou degà de la Facultat de Teologia de Catalunya

«No només hem de poder dir la Paraula de Déu, sinó una paraula sobre Déu»

JOAN TRIAS I CARME MUNTÉ
Redacció

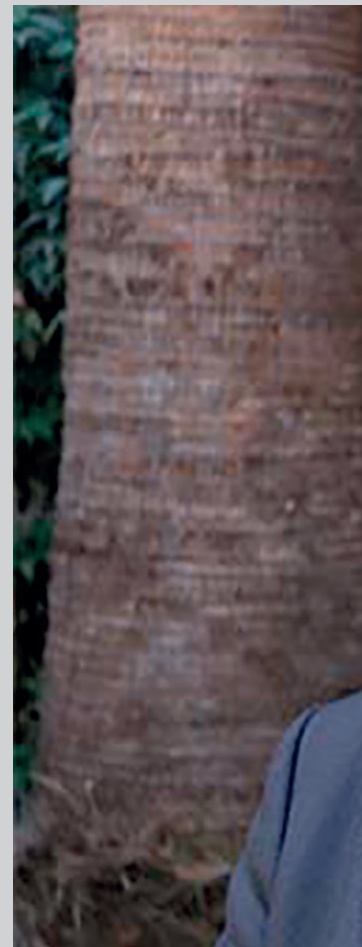
El Dr. Joan Torra, especialista en patristica, és el nou degà de la Facultat de Teologia de Catalunya (FTC), en substitució del Dr. Joan Planellas, que el 4 de maig passat va ser nomenat arquebisbe de Tarragona. Nascut a Manresa el 1954, Torra és prevere de la diòcesi de Vic, de la qual ha estat vicari episcopal. Diplomant en Teologia i Ciències Patristiques a l'Institutum Patristicum Augustinianum, de la Pontifícia Universitat Lateranense de Roma (1990), el 1987 es va llicenciar en Teologia per la FTC, en l'especialitat de Sistemàtica. En aquesta mateixa Facultat va defensar, el 2017, la tesi doctoral en Teologia dogmàtica.

Quin objectiu es marca com a nou degà?

Després de fer-me càrrec de tota la feina que representa i conèixer l'equip a fons, el primer objectiu ha de ser continuar el bon ritme que porta la Facultat gràcies a la feina extraordinària del Dr. Joan Planellas, actual arquebisbe de Tarragona, i per tota la història que té la casa, que és llarga i funciona molt bé. Un cop fet això, es tracta de veure què ens proposem tots plegats i com ho treballem de forma sinodal, per tal de continuar consolidant la Facultat perquè dugui a terme la missió que li correspon al servei dels bisbats de Catalunya.

Vostè és especialista en patristica, la disciplina que estudia els Pares de l'Església. Quina és la seva importància?

La patrologia és l'estudi dels Pares de l'Església, aquells autors que immediatament després dels apòstols comencen a reflexionar sobre la fe cristiana. Són contemporanis a la redacció del Nou Testament i, per tant, tenen la responsabilitat de crear-ho tot de cap i de nou. Han de començar de zero, perquè no hi ha res.

La patristica és l'època fascinant del naixement de la teologia i se sol dir que dura fins a començaments del segle VII en l'àmbit llatí. Em vaig diplomar en Teologia i Ciències Patristiques a l'Institutum Patristicum Augustinianum de Roma. A la Facultat de Teologia de Catalunya vaig presentar la tesina sobre sant Pacià, el primer bisbe de Barcelona del qual disposem d'escriptors. És de finals del segle IV i, per tant, forma part dels Pares de l'Església. Més endavant, el 2017, vaig defensar la tesi doctoral sobre *La sacramentalitat de la Pasqua en les cartes 54 i 55 de sant Agustí*.

Podem dir que és un enamorat de sant Agustí? I aquest enamorament, com marcarà la seva etapa de degà?

Sant Agustí és un veritable geni de la història del pensament: el gran autor últim llatí, que porta la llatinitat al cor, i el primer gran autor cristià que reflexiona sobre tot. Per exemple, en les cartes 54 i 55 de sant Agustí, parlant de la Pasqua, diu que és un sacrament. Aquesta categoria de sacrament és el que ha portat Jesús amb la salvació, el pas de mort a vida. D'aquesta manera, els sacraments que romanen en la

«La teologia ha d'estar en relació i diàleg amb la cultura, la ciència, la història i la filosofia»

història de l'Església sempre tenen aquesta dimensió sacramental, de transmetre la salvació que arriba per la Pasqua de Nostre Senyor Jesucrist.

Quin és el paper dels teòlegs al segle XXI?

La fe ha de ser raonable i pensada. S'ha de poder reflexionar sobre la Paraula de Déu que ens ha estat transmesa així com sobre l'acció que ha de fer l'Església. I aquesta reflexió s'ha de posar a l'abast de la gent del nostre món. Això és el que hem de continuar fent avui. Hem de poder dir no només la Paraula de Déu sinó una paraula sobre Déu que respongui als neguits de la persona i la societat de cada moment. Però és que, a més, ho hem de poder dir ben dit, de manera que realment respongui al llenguatge i els interrogants d'avui. Per això la teologia té un paper extraordinari. Podem predicar tant com vulguem, però si no som capaços de fer-ho raonablement i significativament per a la gent del nostre món, no servirà de res. En aquest sentit, la teologia ha d'estar en relació i diàleg amb la cultura, la ciència, la història i la filosofia.

Actualment, la seva escola necessita alguna cosa més que el millor especialista en neteja

Lunet consulting
LA CONSULTORIA ESPECIALISTA EN FACILITY SERVICES

LUNET som especialistes en neteja i facility services per a escoles. I, a partir d'ara, també consultors. Amb LUNET CONSULTING neix la 1a Consultoria Especialista, un nou model millor adaptat a les noves necessitats de la seva escola. Parlem? Truqui'ns al 902 010 977 o entri a www.lunetconsulting.es i un dels nostres consultors li farà una proposta sense compromís.

Participants al Segon Congrés de l'Apostolat Social de la Companyia de Jesús.

M. Carmen de la Fuente i Xavi Casanovas, representants catalans en el Segon Congrés de l'Apostolat Social de la Companyia de Jesús

Treballant per la justícia des de l'espiritualitat ignasiana

S'han complert trenta anys del assassinat dels vuit màrtirs de l'UCA (Universitat Centreamericana) del Salvador, entre ells Ignacio Ellacuría. El proper 21 de març en farà quaranta de l'assassinat a Bolívia del català Lluís Espinal. I ja més recentment, el 2014 va ser assassinat l'holandès Frans van der Lugt a Homs durant la guerra a Síria. Testimonis de màrtirs jesuïtes que van ser molt presents a Roma durant el Segon Congrés de l'Apostolat Social de la Companyia de Jesús, celebrat a la cúria general, amb motiu del 50è aniversari del Secretariat per a la Justícia Social i l'Ecologia.

«En els darrers cinquanta anys un total de 57 jesuïtes han estat assassinats a causa del seu compromís amb el binomi fe-justícia», rememora Xavi Casanovas, director de Cristianisme i Justícia. «L'opció per la justícia és radical, amb unes conseqüències que poden comportar haver de do-

nar la vida.» De la seva banda, M. Carmen de la Fuente, directora de Migra Studium i coordinadora de les entitats socials dels jesuïtes a Catalunya, constata que «la vivència més important del congrés és la invitació a continuar treballant per la justícia des de l'espiritualitat ignasiana».

Xavi Casanovas i M. Carmen de la Fuente, tots dos laics, van ser els representants catalans de la Companyia de Jesús en el congrés *Un camí de justícia i reconciliació: 50 anys i més*, celebrat del 4 al 8 de novembre. «En el congrés es va parlar molt de la necessitat de ser més audaçs, de no tenir por de ser incòmodes», remarca Casanovas, alhora que puntualitza que «es tracta d'una incomoditat que no és estèril, sinó que és transformadora perquè acompanya les realitats més vulnerables».

El Secretariat per a la Justícia Social i l'Ecologia va ser fundat el 1969 per iniciativa de l'aleshores superior general, el pare Pedro Arrupe, que volia enfortir la dimensió apostòlica de la Companyia. El 14 de novembre del 1980, naixeria el Servei Jesuïta a Refugiats.

«El congrés ha servit, d'una banda, per valorar la història d'on venim i, de l'altra, per albirar els reptes de present i futur», destaca M. Carmen de la Fuente. En aquest sentit, l'apostolat dels jesuïtes posa el focus en la denúncia de les estructures que generen injustícia i que deixen moltes

M. Carmen de la Fuente i Xavi Casanovas, al terrat de la cúria general dels jesuïtes a Roma.

XAVI CASANOVAS
«En el congrés es va parlar de la necessitat de ser més audaçs, de no tenir por de ser incòmodes»

M. CARMEN DE LA FUENTE
«El pare general va acceptar la nostra petició de crear una comissió per reflexionar a l'entorn de l'aportació de les dones»

persones i pobles a l'estacada.

«Tots els presents al congrés, independentment del país d'origen, compartim un mateix diagnòstic», explica Xavi Casanovas. Així, «compartim elements de crítica molt forta a una globalització que és uniformitzadora, que no té en compte les identitats locals, que arrasa cultures i sabers; a una creixent desigualtat que crea polarització econòmica i política; i a una crisi ecològica que ens interpel·la a protegir la casa comuna». Però no únicament comparteixen diagnòstic, sinó també l'espiritualitat ignasiana i, per tant, la manera com volen donar-hi resposta. «Hem constatat que la nostra feina és universal, que fem un mateix diagnòstic de la realitat, que hi volem respondre de la mateixa manera, però encarnant-nos a la nostra situació concreta», afegeix el director de Cristianisme i Justícia.

El 7 de novembre, a l'audiència que els va concedir al Palau Apostòlic Vaticà, el papa Francesc va recordar als assistents que l'apostolat social, més que resoldre problemes, que també, el que ha de fer és promoure processos i encoratjar esperances: «Processos que ajudin les persones i les comunitats a créixer, a ser conscients dels seus drets, a desplegar les seves capacitats i crear el seu propi futur.»

El papa Francesc es va referir, evidentment, al pare Arrupe i a la seva intuïció que el servei de la fe i la promoció de la justícia no podien separar-se, ja

que estaven radicalment unides. Una intuïció que ha ecllosionat amb el pontificat d'un altre jesuïta, el papa Francesc.

La Companyia de Jesús va celebrar el seu primer congrés de l'Apostolat Social l'any 1997 a Nàpols. Aleshores tots els participants eren jesuïtes, mentre que en aquest darrer, un terç, el 37%, eren laics, la meitat dels quals dones. «L'aportació de la dona a la missió de la Companyia va ser subratllada al llarg del congrés», destaca M. Carmen de la Fuente, alhora que agraeix que el pare general dels jesuïtes, Arturo Sosa, hi fes referència en la seva primera intervenció: «Va parlar de la dona no únicament com a receptora de la nostra acció, sinó com a actora social, i molt especialment de la seva necessària presència en la presa de decisions i en el discerniment que afecta tant l'apostolat social com el conjunt de la Companyia.»

Aquesta primera intervenció va marcar el to del congrés i va desembocar en una proposta concreta. «El P. Sosa», conclou la directora de Migra Studium, «ens va rebre en audiència i va acceptar la nostra petició de crear dins de la Companyia una comissió per reflexionar a l'entorn de l'aportació de les dones en l'acció, la decisió i el discerniment apostòlic de la companyia.»

L'acte central del festival va ser la missa a la parròquia de Sant Julià de Lòria

El Canòlich Músic dona eines als joves en l'ús de les xarxes socials

REDACCIÓ
Sant Julià de Lòria

La missa va ser presidida per Mn. Pepe Chisvert.

El festival de música cristiana Canòlich Músic va acabar la matinada del dissabte 23 de novembre després de dos dies d'activitats de lleure, de reflexió sobre les xarxes socials, de tallers sobre la música, concerts i moments intensos de pregària, amb un balanç molt positiu després del canvi de format per integrar-lo millor dins de la jornada lectiva.

Els joves van participar de manera intensa en les pregàries inicials, dutes a terme amb eines audiovisuals. S'hi van introduir les reflexions i el treball que després van desenvolupar amb un *scape-town*, una gimcana en què van aprendre eines i criteris per gestionar les xarxes socials, per comprendre'n el funcionament en profunditat i com afecta a l'ús de les seves dades i imatge. També van treballar la solidaritat i la protecció personal davant de les agressions a la xarxa. Estudis recents

posen en relleu el gran impacte que l'ús del telèfon i de les xarxes socials té en els infants i joves, i com provoca situacions de dependència o d'agressions i marginació.

El Festival Canòlich Músic se celebra al Principat d'Andorra des de fa set anys, i enguany va convocar els estudiants de 1r, 2n i 3r d'ESO de les escoles confessionals d'Andorra i de La Salle de la Seu d'Urgell, i els joves dels Grups Txt de la diòcesi d'Urgell, a la parròquia andorrana de Sant Julià de Lòria, els dies 22 i 23 de novembre. L'encontre va portar per títol *Atreveix-te, sigues tu mateix*, i va tenir com a convidats un dels millors grups en format petit de gòspel a Catalunya, Vocal Groove, que va solemnitzar la celebració eucarística, a l'església de Sant Germà i Sant Julià, presidida pel delegat diocesà d'Ensenyament i rector, Mn. Pepe Chisvert. La missa va ser retransmesa en directe per Andorra Televisió i Ràdio Estel.

Al final de l'Eucaristia va fer-se present Mons. Joan-Enric Vives, que va donar un missatge de coratge als joves, i va assenyalar que «som aquí per trobar Déu, per agrair-li a Déu la vida, per agrair-li a Déu el do de la vostra joventut, que omple avui la parròquia de Sant Julià i el Principat d'Andorra».

També van participar en el festival l'eurovisiu Miki Núñez, després de l'èxit del seu disc *Amuza*; Cesc, que va iniciar la seva carrera al Canòlich Músic; i els dj's Dj Nira i Dj Garden.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h
Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

SIGNES D'AVUI

La Puríssima

Cada 8 de desembre se celebra la festa de la Puríssima o de la Immaculada Concepció. Què signifiquen aquestes paraules o aquestes expressions de la teologia catòlica? Com les entenen moltes persones? N'hi ha prou de fer un petit sondeig amb la gent més propera per adonar-nos que existeixen diferents significats, alguns dels quals clarament equivocats. Dos casos. Primer: Immaculada Concepció, de qui? De Jesús? En aquest cas, s'apuntaria a la maternitat de Maria i, en concret, a la festa de l'encarnació, que té lloc en la litúrgia del 25 de març. Però no és així. Es refereix a la concepció de Maria per part dels seus pares Joaquim i Anna. Nou mesos més tard, el 8 de setembre, el calendari assenyala el naixement de Maria. És a dir, segons el Catecisme de

l'Església, núm. 49, Maria «va ser preservada immune de tota taca de culpa original, en el primer instant de la seva concepció, per singular privilegi i gràcia de Déu omnipotent, en atenció als mèrits de Jesucrist, salvador del gènere humà», segons la *Bula Ineffabilis Deus* del papa Pius IX, promulgada l'any 1854. Segon: Puríssima. Aquesta absència de pecat original s'interpreta erròniament quan se la confon amb la virginitat, que és una altra afirmació de fe proclamada pel Concili del Laterà de l'any 649, com si el sexe sempre fos pecat. Residus antievangèlics que

No subratlla el privilegi, sinó el compromís i el lliurament des de la discreció

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

costa molt d'eliminar de l'imaginari col·lectiu.

Maria, com a dona «plena de gràcia», significa que ha rebut dons gratuïts sense cap mèrit per part seva, com qualsevol persona. En el seu cas, tenia alguns dons excepcionals que no l'allunyen gens ni mica d'una vida ordinària i senzilla. Després de l'anunci de l'àngel, ajuda la seva cosina gran que infantarà un fill, s'interessa pel desenvolupament joiós d'unes noces quan els promesos es queden sense vi, estarà al costat de la creu com a mare d'un reu condemnat injustament... No subratlla el privilegi, sinó el compromís i el lliurament des de la discreció. Com ella, es tracta de viure els dons rebuts per convertir la meua vida en un do per al proïsme.

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Tornàvem de passar un dia meravellós a Montserrat. Aquest any vam decidir a l'Hospital de Campanya de Santa Anna celebrar la Jornada Mundial dels Pobres, instaurada i promoguda pel papa Francesc el tercer diumenge de novembre, d'una manera especial: preparant-nos durant la setmana anterior amb un pelegrinatge a Montserrat. La majoria dels nostres estimats germans acollits no hi havien anat mai. Una donació ens va permetre llogar un autocar i oferir-los un bon dinar al restaurant. Ens vam ajuntar amb un grup dels «Invulnerables» de Sor Lucía Caram.

El dia va transcórrer amb tota mena de detalls que van fer la trobada molt agradable. Els vuit primers bancs de l'església estaven reservats per a nosaltres. El P. Mallol, el monjo que ens va rebre, ens va

FINESTRA A LA VIDA

«I ara... de nou a agafar la motxilla i al p. carrer»

saludar amablement i, després de les presentacions que vam fer nosaltres, ens va adreçar unes paraules explicant l'origen del monestir i de la Mare de Déu de Montserrat. Testimonis de totes dues institucions van explicar què havia estat per a ells, tant l'Hospital de Campanya com la fundació de Manresa davant d'una església plena com acostuma a estar sempre.

L'Escolania amb les seves veus celestials va poder ser escoltada des de les primeres files amb gran admiració per part de tots els nostres amics i amb un silenci impressionant.

Ens vam acomiadar de la Mare de Déu i vam baixar al restaurant. El que ens esperava va ser una sorpresa per a tots que va fer dir a més d'un: «Però si és com una boda... i és per a nosaltres sols.» Taules llargues

amb estovalles blanques, cambres amb americana de color bordeus, preparats per servir.

He començat l'article dient que «tornàvem de passar un dia meravellós a Montserrat». I és que ha estat, precisament en baixar de l'autocar a la plaça de Catalunya, i acomiadar-nos amb el típic *És l'hora dels adeus*, quan he sentit dir a un dels nostres acollits unes paraules que són tot un poema a la dura realitat: «No oblidaré mai aquest dia meravellós, però ara, a agafar la motxilla de la consigna i... al p. carrer.»

El P. Mallol ens va adreçar unes paraules explicant l'origen del monestir i de la Mare de Déu de Montserrat

«Déu amb nosaltres»

La nostra espera no està fonamentada en un anunci fruit d'una intuïció o inspiració, sinó en el fet que l'Ungit de Déu «s'ha fet carn i ha plantat la seva tenda entre nosaltres» (Jn 1,14)

Quatre setmanes d'Advent. Quatre setmanes per ben disposar-nos a la celebració del Nadal. Un temps curt si el comparem amb els segles d'història de la salvació que precediren el primer Nadal. En aquell temps, el Senyor inspirà en el seu poble l'esperança de l'arribada d'un Messies, d'un temps de benaurança i de justícia per al poble d'Israel. Però no només això. La inspiració del Déu d'Israel capacità els seus profetes per descriure el Messies esperat amb característiques diverses: rei de la dinastia davídica, pastor, servent pacient, sacerdot, jutge, Déu mateix...

Els cristians del segle XXI, que ens disposem a celebrar un any més l'adveniment del Messies, tenim «avantatge» sobre el poble d'Israel. La nostra espera no està fonamentada en un anunci fruit d'una intuïció o inspiració, sinó en el fet que l'Ungit de Déu «s'ha fet carn i ha plantat la seva tenda entre nosaltres» (Jn 1,14), i en el testimoni digne de fe dels qui van conviure amb ell (cf. Jn 21,24).

De les moltes profecies messiàniques referides en els textos sagrats,

n'elegeixo una de fonamental. Es tracta de la continguda a Isaïes 7,14: «Doncs ara el Senyor mateix us donarà un senyal: la noia que ha d'infantar tindrà un fill, i li posarà el nom d'Emmanuel (que vol dir: "Déu amb nosaltres").» Amb aquestes paraules pronunciades per Isaïes en temps del rei de Judà, Acaz (segle VIII aC), el profeta anuncia la continuïtat de la dinastia davídica. Tanmateix, cap dels descendents referits en l'Antic Testament s'identifica amb la figura de l'Emmanuel. Cap d'ells no ha tingut un capteniment amb el poble d'Israel que aquest hi pugui reconèixer el «Déu amb nosaltres».

La tradició cristiana reconeix en Jesús l'Emmanuel. La seva vida, les seves paraules i sobretot la seva mort i resurrecció ho fan evident als ulls de la fe. El relator de l'evangeli de Mateu veu en el fruit engendrat per Maria, per obra de l'Esperit Sant, el compliment d'allò «que el Senyor havia anunciat pel profeta: "La verge concebrà i tindrà un fill, i li posaran el nom d'Emmanuel, que vol dir 'Déu amb nosaltres'"» (Mt 1,20-21).

El *Déu amb nosaltres* és una realitat fecunda en aquelles figures que el Nou Testament presenta com a primícia del *nosaltres* humà transformat per la presència de Déu.

Maria

El *Déu amb nosaltres* es fa realitat primicialment (Lc 1-2; Mt 1-2) en el si d'una noia verge de Natzaret «plena de gràcia», en un temps propici de la història d'Israel i de la història humana. L'Esperit Sant actua en ella que *no ha conegut home* i la fa mare del Fill de Déu. I és que «per a Déu no hi ha res impossible». La seva vida queda trasbalsada per l'anunci de l'àngel (Maria es torba, pregunta i assenteix), per l'espera del Fill diví (Maria se'n va de pressa a visitar la seva parenta i esclata en un càntic de lloança a Déu, el Totpoderós, el Sant, que ha obrat en ella la més gran de les meravelles); i l'infantament del seu fill (ha d'anar a inscriure's amb Josep a Betlem; dona a llum al seu fill i en té cura; amb Josep rep la visita dels pastors i d'uns savis d'Orient; medita en el seu cor el que va descobrint del seu fill i amb Josep se'n meravella; amb Josep el presenten al Temple; escolta la predicció dolorosa de Simeó; amb Josep va cada any a

Jerusalem a celebrar la Pasqua; hi cerquen plegats el seu fill perdut i en trobar-lo ella el repta perquè s'ha separat d'ells; i amb Josep no comprèn la resposta de Jesús, «Per què em buscàveu? No sabíeu que jo havia d'estar a casa del meu Pare?». Aquesta incomprensió esdevindrà en el futur confiança plena: acompanya el fill a unes noces i propicia el primer senyal de Jesús instant els servidors: «Feu tot el que ell us digui» (Jn 2,5b); ella és al peu de la creu i el fill li encomana una nova maternitat (Jn 19,27); el matí de Pentecosta ella és amb els apòstols pregant i rebent l'Esperit que la fecundà (Ac 1-2).

Josep

Un home just, que venç la por i es lliura a l'encàrrec que li fa l'àngel a fi que es compleixi «allò que el Senyor havia anunciat pel profeta».

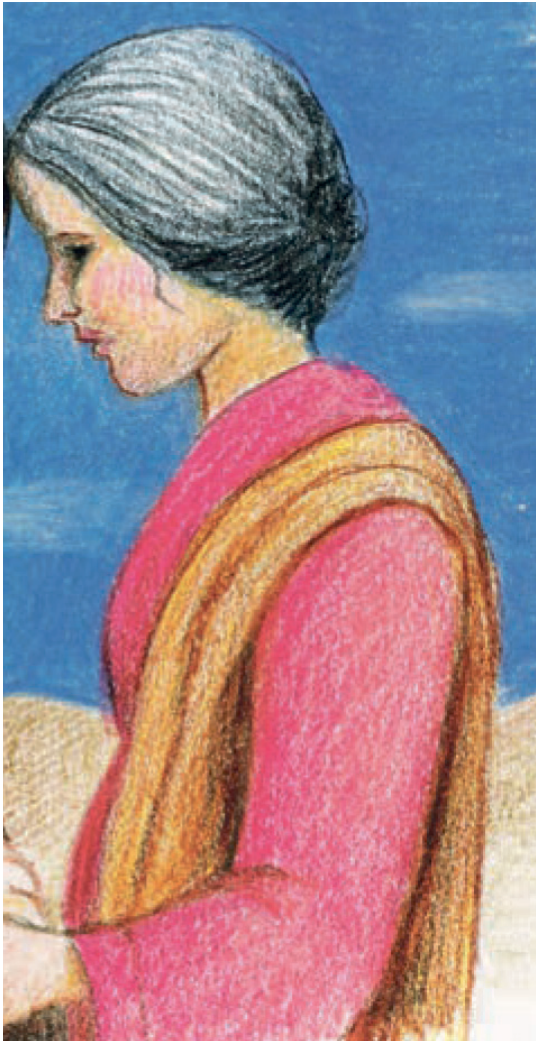
Maria i Josep i Joan Baptista, tres figures cabdals en la realització històrica de la profecia de l'Emmanuel, ens inspiren i ens empenyen a fixar la nostra mirada només en Jesús

Josep ha de tenir cura de l'infant que naixerà i li ha de posar el nom de Jesús (*el Senyor salva*) «perquè ell salvarà dels pecats el seu poble» (Mt 1). Josep, «de la casa i la família de David» (Lc 2,4), esdevé protector de Maria i per a Jesús un veritable pare als ulls del món, a través del qual el fill de Maria queda vinculat a la dinastia davídica. La disponibilitat de Josep i Maria oferien a Jesús infant el marc necessari per créixer en edat, saviesa i tenir el favor dels homes. El favor del seu Pare del cel li era connatural (cf. Lc 2,52).

Joan Baptista

El seu naixement providencial el situa en la línia del compliment de la voluntat salvífica de Déu. Joan neix per la providència de Déu i referenciat al Messies, al Crist: «Realment, la mà del Senyor era amb ell.» El fill de Zacaries i Elisabet «serà gran als ulls del Senyor... i quedarà ple de l'Esperit Sant ja des de les entranyes de la mare» (Lc 1). El pro-

feta Isaïes parlava d'ell quan deia: «És la veu d'un que crida en el desert: prepareu el camí del Senyor, aplaneu les seves rutes» (Mt 3,3). Joan és el precursor del Senyor i en té consciència: «Jo no soc pas el Messies, sinó que he estat enviat davant d'ell»; «Ell ha de créixer, i jo he de minvar» (Jn 3,28.30); «Jo no soc digne ni de deslligar-li les corretges de les sandàlies» (Jn 1,27). Joan no només assenyala l'home Jesús, sinó el Crist immolat: «Mireu l'anyell de Déu, el qui lleva el pecat del món» (Jn 1,29).

Maria i Josep i Joan Baptista, tres figures cabdals en la realització històrica de la profecia de l'Emmanuel. La seva experiència i captament ens inspiren i ens empenyen a fixar la nostra mirada només en Jesús, el Déu amb nosaltres, aquell que és «U amb el Pare»; que tot allò que és del Pare és seu i viceversa; que el Pare viu i que ell viu gràcies al Pare; que no ha vingut per ell mateix, sinó que prové del qui l'ha enviat; que ha sortit de Déu i ve d'ell; que no està sol, sinó que en ell hi ha el

Pare; que ell està en el Pare i el Pare en ell (Jn).

Aquestes afirmacions i d'altres, d'alt contingut teològic, les fa l'home Jesús de Natzaret, que és la Paraula de Déu feta carn i, per tant, subjecte a la temporalitat, la humilitat, les contradiccions, els sofriments, la mort com nosaltres. Jesús és un jueu (Jn 4,9), de Galilea (Jn 7,41.52), fill de Josep, que és com el coneixien (Jn 1,45; 6,42); és un home que té set (Jn 4,7; 19,28), que es contorba (Jn 11,33; 13,21), que plora (Jn 11,35), que estima els amics (Jn 11,5.36), que es cansa (Jn 4,6), que reacciona impetuosament enfront d'accions immorals en el Temple (Jn 2,13-17). I les afirmacions teològiques es fan

precisament d'aquest home, que «ha nascut i vingut al món per donar testimoni de la veritat» (Jn 18,37).

En el darrer verset de l'evangeli de Mateu, Jesús ressuscitat promet als deixebles: «Jo soc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món» (Mt 28,20). La realització de la profecia de l'Emmanuel és, per tant, extensiva fins a l'acabament dels temps. Una realitat en els humans i en el món per segles i segles.

Advent: un temps per desvetllar-nos i experimentar la presència de Déu en la nostra vida i en la dels altres i configurar-nos i configurar el nostre entorn, les nostres aspiracions i projectes personals i col·lectius amb l'impuls d'aquesta realitat.

Tradició i qualitat al servei de l'hostaleria des de 1880

Venda T 93 318 14 95
F 93 412 44 45
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08030 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Maria a l'Advent i Nadal

Un temps marià per excel·lència és l'Advent i el Nadal. Al costat de Crist, amb tota la tendresa, hi trobem la seva Mare, Maria. L'Església antiga ja expressava el caire marià del Nadal amb aquesta pregunta admirativa: «¡Quina millor festa de la Mare que el naixement del Fill!» La Mare de Déu va viure millor que ningú l'espera del Messies, l'infantà i el presentà als pastors i als mags d'Orient.

La primera gran festa mariana que trobem dins el temps d'Advent és la Immaculada Concepció, que celebrem avui, dia 8 de desembre. Celebrem el que sant Pau VI anomenava «la preparació radical» de Maria i el «sí» de Déu a la humanitat. Déu, «per la seva benèvola decisió» (Ef 1), i preparant l'arribada del seu Fill, «preservà la Verge Maria de tota màcula de pecat original, per tal de preparar en ella, enriquida amb la plenitud de la gràcia, una mare digna del seu Fill». Així ho afirma el Prefaci de la missa d'avui. Però aquesta festa també pot veure's com la festa de tota l'Església i, fins i tot, de la humanitat. Perquè la plenitud de gràcia de Maria és com el preludi de la plenitud de la nostra vida amb Déu. «Per la vostra benedicció és beneïda tota criatura», deia sant Anselm. Maria és com el símbol i representació de tota l'Església. Per això, en el clima de l'Advent, aquesta festa ens omple d'alegria i ens prepara a celebrar també nosaltres amb plenitud la vinguda del Salvador.

Més endavant, a partir del dia 17 de desembre, s'accentua en la litúrgia el record de la Verge, que «esperà plena

d'amor» la vinguda de Jesús, com diu el segon Prefaci d'Advent. A més, el quart diumenge d'Advent és una veritable festa mariana. Les seves lectures i oracions són com un resum del misteri de la Mare de Déu en la imminència del Nadal.

Després, des del 25 de desembre, tot celebrant la manifestació de Crist com a Salvador, contemplem també la proximitat de Maria: com a mare que l'infanta, com a presentadora del seu Fill als pastors i als Mags, i com a esposa i mare en la festa de la Sagrada Família, el diumenge després de Nadal.

Però encara hi ha una altra festa mariana. És el primer de gener, en què celebrem la solemnitat de Santa Maria, Mare de Déu. Celebrar la maternitat de Maria és celebrar el més íntim i característic de la seva personalitat a l'interior del pla de Déu. Aquesta festa, la més antiga dedicada a la Mare de Déu del calendari romà, il·lumina els dotze mesos de l'any amb el seu to d'esperança i de pau. Recordant la seva maternitat, celebrem que per ella ens han vingut tots els béns de la salvació i, a partir d'aquest moment, comença també a ser mare per a tots nosaltres. Perquè Maria és Mare de Crist i, al mateix temps, Mare de l'Església, com ens recordà el Concili Vaticà II.

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

La mirada de Maria

Avui celebrem la solemnitat de la Immaculada Concepció, la festa de la Mare de Déu, la nostra Mare i Mare de l'Església. Quin honor, quina alegria i quina sort tenir-la com a mare!

L'amor de mare és profund. I és que per un fill, una mare és capaç de tot. Els fills, petits i no tan petits, busquen comprensió i consol en la mare. Una sola mirada seva reconforta. No hi ha història d'amor més gran que la d'una mare i un fill. Llavors, imaginem com devia ser l'amor que va sentir la Mare de Déu, que va ser escollida per ser la mare del mateix Déu. I precisament per això, l'Església ha reconegut que en Maria no hi ha pecat original, que la seva concepció ha estat immaculada.

I així la seva vida ha estat del tot apta per acollir el disseny de Déu per mitjà de l'àngel Gabriel: «No tinguis por, Maria. Has trobat gràcia davant de Déu. Concebràs i tindràs un fill, i li posaràs el nom

de Jesús» (Lc, 1,30s). I Maria, plena de gràcia, dona un sí incondicional: «Soc la serventa del Senyor; que es compleixi en mi la teva paraula». (Lc 1,38). Un sí humà, el de Maria, que fa possible el misteri inefable de l'Encarnació de Déu.

Que en som, d'afortunats, de tenir de nou en aquest Advent la mirada amorosa de Maria! El papa Francesc ens demana que sentim la mirada de la Mare de Déu, perquè també és la mirada de Jesús (cf. Missatge del Sant Pare en la seva visita pastoral a Cagliari, 22 de setembre de 2013). Ella ens mira a tots i a cada un de nosaltres. El seu cor bateja amb el nostre. La nostra alegria és la seva. Quan patim, ella pateix. Li parlem i ella ens parla. La seva mirada busca perdre's en la profunditat dels nostres ulls per dir-nos com ens estima, com ens escolta, com ens acull, com ens abraça, com ens protegeix, com ens consola, com ens perdona, com ens ajuda i com ens acompanya en els moments

difícils. I ho fa amb tendresa, amb delicadesa. Com ho faria qualsevol mare. Però ella, a més, intercedeix per nosaltres davant de Déu. A través de la seva mirada maternal, Maria ens porta a Jesús, però també ens porta a la misericòrdia, ens porta a l'Eucaristia, ens porta als camps de refugiats, als hospitals, a les cases d'acollida, als països en guerra...

I ens demana que mirem als ulls els pobres, els ancians o els malalts. Que els ajudem i acollim com a germans nostres que són.

Ella vol que ens comprometem amb els més necessitats. Ella, que és símbol de grandesa, vol que construïm el Regne de Déu des dels petits detalls d'amor. Ella, que és conciliadora, ens demana que lluitem per un món de justícia i de fraternitat. I ella, que va néixer a la terra per mostrar-nos la seva humanitat, un dia ens conduirà cap al Cel i ens deixarà caure en els braços de Déu Pare.

COMENTARI DE LA PARAULA

L'àngel Gabriel fou enviat a una noia compromesa amb un home, el nom de la noia era Mariam

L'anunci de l'àngel Gabriel a Maria, emmarcat per una doble referència, «en el sisè mes» || «el mes sisè», està centrat en una declaració desconcertant: «Concebràs en el teu si i donaràs a llum un fill i li posaràs el nom de Jesús. Aquest serà Gran i s'anomenarà "Fill de l'Altíssim", i el Senyor Déu li donarà el tron de David, el seu pare.» A Mariam, una noia jove tot just compromesa en matrimoni amb Josep, li resultava del tot inversemblant que pogués ser la mare d'un personatge tan important i decidís en la situació crítica que es vivia a Israel. «Com es farà això, si no estic tenint relacions sexuals amb un

home?» L'àngel li deixa clar que cap home pot realitzar aquest projecte: «L'Esperit Sant sobrevindrà damunt teu, i la força de l'Altíssim et cobrirà amb la seva ombra.» Lluc emprà aquí el mateix verb que utilitzaran també els tres Sinòptics en l'escena de la transfiguració: «Llavors es formà un núvol que els cobrí amb la seva ombra», a saber, a Pere, Jaume i Joan, donant-los cobertura perquè poguessin sentir la veu del cel (Mc 9,7 par.). El canvi total que s'ha produït en aquella noia jueva es reflecteix en el canvi del seu nom per part de l'àngel: «No tinguis por, Maria.» A partir d'ara, Lluc-Beza sempre l'anomenarà amb la grafia grega. El cobriment de què ha estat objecte per part de l'Esperit Sant no

GLÒRIA MONÉS

té res a veure en què hagi quedat encinta, però sí en què «el fill que és a punt de néixer serà anomenat Sant, el Fill de Déu». Per a Déu no hi ha res impossible, li assegura l'àngel i li dona una prova: «I aquí tens Elisabet, la teva parenta, que també ella ha concebut un fill a la seva vellesa, i ella es troba ja en el seu mes sisè, ella que havia estat anomenada estèril.» L'una, Maria, encara era verge quan rep l'anunci; l'altra, Elisabet, ja era vella i, a més, estèril. El missatge diví és el mateix en l'un i l'altre cas. Maria dona el seu ple consentiment a la proposta que li ha fet l'àngel Gabriel.

JOSEP RIUS-CAMPS

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI RICART

Claretia i biblista

Se sap exactament la data del naixement de Jesús?

És incontestable que Jesús va néixer en temps de l'emperador romà Octavi August (29 aC - 14 dC) i d'Herodes el Gran, rei dels jueus (37-4 aC) (vegeu Mateu 2,1; Lluc 1,5; 2,1). Atès que Herodes va morir entre els mesos de març i abril de l'any 750 després de la fundació de Roma (segons diu Flavi Josep a *Antiguitats judaiques* 17,167), no podem pas anar més ençà de l'any 4 aC. Aquesta curiosa anomalia cronològica —Jesús neix abans de l'era cristiana!— es deu a l'error comès pel monjo benedictí Dionís el Menor al segle VI, a qui devem el còmput que enumera els anys a partir del naixement de Jesús, cosa que no es va començar a fer fins al segle VII. Dionís no es va adonar que fent néixer Jesús al desembre de l'any 753 de la fundació de Roma, entrava en contradicció amb les dates d'Herodes el Gran, mort el 750. Així doncs, Jesús, nascut al final del regnat d'Herodes, va veure la llum uns quants anys abans del començament de l'era cristiana, cosa que no deixa de sorprendre les persones no informades! Força sovint, també en aquest cas se situa el seu naixement cinc o sis anys abans de la nostra era. Hauria tingut aleshores aproximadament trenta-cinc anys en el moment de la seva mort (cal tenir en compte que en el còmput actual l'any zero no existeix), ja que l'edat de trenta-tres anys, donada per la tradició popular, no és confirmada per cap text.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYA
CRISTIANA.CAT

Immaculada Concepció de Maria

Lectura primera

Gn 3,9-15.20

*Faré que siguin enemics
el teu llinatge i el de la dona*

Lectura del llibre del Gènesi:

Després que l'home hagué menjat el fruit de l'arbre el Senyor-Déu el cridà i li digué: «On ets?» Ell li respongué: «He sentit que us passejàveu pel jardí i, com que vaig nu, he tingut por i m'he amagat.» Li digué el Senyor-Déu: «Qui t'ha fet saber que anaves nu? És que has menjat del fruit de l'arbre que jo t'havia prohibit de menjar?» L'home li digué: «La dona que m'heu donat m'ha ofert el fruit d'aquell arbre, i n'he menjat.» El Senyor-Déu digué a la dona: «Per què ho has fet, això?» Ella li respongué: «És que la serp m'ha enganyat.» El Senyor-Déu digué a la serp: «Ja que has fet això, seràs la més maleïda de totes les bèsties i de tots els animals feréstecs. T'arrossegaràs sobre el ventre i menjaràs pols tota la vida. Faré que sigueu enemics tu i la dona, i el teu llinatge i el d'ella. Ell t'atacarà al cap, i tu l'atacaràs al taló.» L'home donà a la seva esposa el nom d'Eva, perquè ella ha estat la mare de tots els qui viuen.

Salm responsorial

97

Canteu al Senyor un càntic nou: ha fet obres prodigioses, la seva dreta i el seu braç sagrat han sortit victoriosos.

*R. Canteu al Senyor un càntic nou:
ha fet obres prodigioses.*

El Senyor ha revelat la seva ajuda, i els pobles contemplen la salvació.

L'ha mogut l'amor que ell guarda fidelment a la casa d'Israel. *R.*

Tothom ha vist, d'un cap a l'altre de la terra, la salvació del nostre Déu. Aclameu el Senyor arreu de la terra esclateu en cants i en crits d'alegria. *R.*

Al·leluia

Lc 1,28

Déu te guard, Maria, plena de gràcia, el Senyor és amb tu, ets beneïda entre totes les dones.

Lectura segona

Rm 15,4-9

Crist salva tots els homes

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma:

Germans, tot el que diuen les Escriptures és per instruir-nos a nosaltres, perquè la força i el consol que elles ens donen ens ajudin a mantenir la nostra esperança. Que Déu, que us encoratja i us conforta, us concedeixi també d'estar d'acord en Jesucrist, perquè, ben avinguts de cor i de llavis, glorifiquen Déu, el Pare de Jesucrist, el nostre Senyor.

Per això accepteu-vos els uns als altres com el Crist us ha acceptat, donant així glòria a Déu. Vull dir que Crist es posà al servei del poble jueu per mantenir la veracitat de Déu, ja que calia complir les promeses fetes als patriarques, però si els altres pobles glorifiquen Déu, és per pura bondat. Ho diu l'Escriptura: «Us lloaré entre les nacions, cantaré al vostre nom.»

Evangelí

Lc 1,26-38

*Déu te guard, plena de gràcia,
el Senyor és amb tu*

Lectura de l'evangelí segons sant Lluç:

En aquell temps, Déu envià l'àngel Gabriel a un poble de la Galilea anomenat Natzaret, per dur un missatge a una noia, promesa amb un descendent de David, que es deia Josep, i el nom de la noia era Maria. L'àngel entrà a casa d'ella i li digué: «Déu te guard, plena de gràcia, el Senyor és amb tu.» Ella es torbà en sentir aquestes paraules i pensava per què la saludava així. Però l'àngel li digué: «No tinguis por, Maria; Déu t'ha concedit el seu favor. Tindràs un fill i li posaràs el nom de Jesús. Serà gran i l'anomenaran Fill-de-l'Altíssim. El Senyor Déu li donarà el tron de David, el seu

pare, serà rei del poble d'Israel per sempre, i el seu regnat no tindrà fi.» Maria preguntà a l'àngel: «Com pot ser això, si jo no tinc marit?» L'àngel li respongué: «L'Esperit Sant vindrà sobre teu, i el poder de l'Altíssim et cobrirà amb la seva ombra; per això el fruit sant que naixerà l'anomenaran Fill de Déu. També la teva parenta, Elisabet, ha concebut un fill a la seva edat; ella que era tinguda per estèril ja es troba al sisè mes, perquè a Déu res no li és impossible.» Maria va respondre: «Soc l'esclava del Senyor: que es compleixin en mi les teves paraules.» I l'àngel es va retirar.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIA I)

TEMPS D'ADVENT

(SALTERI: SETMANA 2)

Desembre

8. DIUMENGE

Immaculada Concepció de la Verge Maria (S), *Blanc*. Lectures: Gènesi 3,9-15.20 / Salm 97 / Efesis 1,3-6.11-12 / Lluc 1,26-38
SANTORAL: Ester, reina; Eucari, b.; Romaric, ab.

9. DILLUNS

Fèria, *Morat*. Lectures: Isaïes 35,1-10 / Salm 84 / Lluc 5,17-26. O bé: *Sant Joan Dídac Cuauhtlatotzin (ML)*, *Blanc*.
SANTORAL: Leocàdia, vg. i mr.; Pere Fourier, prev. i fund.; Restitut, mr.; Valèria, vg. i mr.

10. DIMARTS

Fèria, *Morat*. Lectures: Isaïes 40,1-11 / Salm 95 / Mateu 18,12-14. O bé: *Santa Eulàlia de Mèrida (ML)*, *Vermell*. *Terrassa*: Dedicació de la catedral (S), *Blanc*.
SANTORAL: Gregori III, p.; Júlia, vg. i mr.; Melquíades, p. i mr.; Trobat, mr.

11. DIMECRES

Fèria, *Morat*. Lectures: Isaïes 40,25-31 / Salm 102 / Mateu 11,28-30. O bé: *Sant Damas I (ML)*, *Blanc*.
SANTORAL: Daniel Estilita, monjo; Ida, vg.; Pau de Narbona, b.; Sabí, b.

12. DIJOUS

Fèria, *Morat*. Lectures: Isaïes 41,13-20 / Salm 144 / Mateu 11,11-15. O bé: *La Mare de Déu de Guadalupe (ML)*, *Blanc*. *Solsona*: Aniversari ordenació bisbe Xavier Novell.
SANTORAL: Joana Francesca de Chantal, rel. i fund.; Sinesi, mr.

13. DIVENDRES

Santa Llúcia (MO), *Vermell*. Lectures: Isaïes 48,17-19 / Salm 1 / Mateu 11,16-19
SANTORAL: Aubert, b.; Otilia, rel.

14. DISSABTE

Sant Joan de la Creu (MO), *Blanc*. Lectures: Siràcida 48,1-4.9-11 / Salm 79 / Mateu 17,10-13
SANTORAL: Diòscor, mr.; Just i Abundi, mr.; Nicasi, b. i mr.

El Sant 13 DESEMBRE

Santa Llúcia

L'Església té reconeguts milers de sants, però no tots ells gaudeixen de la mateixa devoció entre els fidels. N'hi ha que des de ben antic i de manera general a tot el cristianisme són d'una gran popularitat. Això passa sobretot entre certs màrtirs romans dels primers segles, com ara santa Llúcia (c. 280 – 304).

La jove Llúcia, nascuda a la ciutat siciliana de Siracusa, era filla d'una família cristiana rica. Com solia passar aleshores, la noia estava destinada a un matrimoni concertat. Tanmateix, ella s'hi va negar en rodó perquè es volia consagrar absolutament a Crist. El promès es va sentir ultratjat i va denunciar Llúcia davant de les autoritats per ser cristiana. Llavors va començar el procés habitual en els casos de martiri: interrogatori davant del governador, fidelitat de l'acusat a la fe rebuda, tortures dels botxins, miracles de la màrtir i, finalment, execució. En el cas de santa Llúcia un dels suplicis va consistir a arrencar-li els ulls, per la qual cosa sempre ha estat invocada per tot allò que té a veure amb la salut de la vista. En la cultura més popular la seva festa es viu com un preludi de Nadal.

Maria, en la seva Immaculada Concepció

CONSOL MUÑOZ
Superiora general de les
Franciscanes Missioneres

El papa Pius IX va proclamar el dogma de la Immaculada Concepció de Maria el 8 de desembre del 1854. Aquest dogma va passar a «regularitzar» dins l'Església el que el poble creient ja feia diversos segles que celebrava. El papa Sixt IV, el 1476, va introduir aquesta celebració al calendari romà.

És de sobres coneguda la defensa incontestable que el franciscà beat Joan Duns Escot (s. XIII) va fer de la immaculada concepció de Maria davant de teòlegs del seu temps. Ell va sintetitzar el sentiment comú de l'Església amb un argument format per les cèlebres quatre paraules: *potuit, deuit, ergo fecit* («podia, era convenient, en conseqüència ho va fer»). El Senyor podia fer la seva mare Immaculada, convenia que ho fes per la seva mateixa honra, en conseqüència ho va fer.

Com s'ha dit anteriorment, va ser el papa Pius IX qui va proclamar el dogma de la Immaculada Concepció de Maria a través de la seva carta apostòlica *Ineffabilis Deus*. D'aquest document n'extraïem uns quants paràgrafs: «Tot i que totes aquestes coses, admeses gairebé universalment pels fidels, manifestin amb quin zel ha mantingut també la mateixa Església romana la doctrina de la Concepció Immaculada de la Mare de Déu... la mateixa Església romana no va tenir més opció que professar, propugnar, propagar i defensar la concepció Immaculada de la Mare de Déu, el seu culte i la seva doctrina.»

«Els nostres predecessors van jutjar que era el seu deure defensar i pro-

pugnar amb tot el zel, com a veritable objecte del culte, la festivitat de la concepció de la santíssima Verge. D'aquí les paraules veritablement decisives amb què Alexandre VII (s. XVII), el nostre predecessor, va declarar la clara ment de l'Església, dient: "Antiga per cert és la pietat dels fidels cristians envers la santíssima Mare Verge Maria, que sent que l'ànima, en el primer instant de la seva creació i infusió en el cos, li va ser preservada immune de tota màcula del pecat original, per singular gràcia i privilegi de Déu, en atenció als mèrits del seu fill Jesucrist, redemptor del gènere humà, i que en aquest sentit veneren i celebren amb solemne cerimònia la festa de la seva Concepció."»

«Declarem, afirmem i definim que ha estat revelada per Déu i, en conseqüència, que ha de ser creguda fermament i constant per tots els fidels la doctrina que sosté que la santíssima Verge Maria va ser preservada immune de tota màcula de culpa original, en el primer instant de la seva concepció, per singular gràcia i privilegi de Déu omnipotent, en atenció als mèrits de Jesucrist, salvador del gènere humà.»

Ave Maria Puríssima, sens pecat fou concebuda!

Cinquanta anys de la parròquia de la Sagrada Família de Manresa

MN. JOAN A. CASTILLO

El dissabte 9 de novembre la parròquia de la Sagrada Família de Manresa va celebrar, amb una missa d'acció de gràcies, presidida pel bisbe Romà i concelebrada per sacerdots de l'arxiprestat i antics rectors i vicaris, els cinquanta anys de la benedicció de l'actual temple parroquial.

La parròquia va ser erigida canònicament pel bisbe Masnou el 28 de gener del 1957. Va ser ell qui, l'any 1959, va encomanar a Mn. Ildefons Bellpuig la tasca de preparar el naixement del nou temple parroquial. I el 16 de novembre del 1960, Ignasi Vidal Gironella fa donació al bisbat dels actuals terrenys parroquials de la seva propietat per tal de construir-hi una església i la corresponent casa per a la rectoria. Ben a prop, l'Obra Social de Caixa Manresa hi construiria el bloc de pisos Vivendes de la Sagrada Família, que donarà nom a la nova parròquia.

L'1 d'octubre del 1962 es va nomenar Mn. Josep Feu Sala com a primer rector, amb l'encàrrec de tirar endavant la nova construcció, segons projecte i direcció de l'arquitecte Antoni Miró Plans, que va edificar Josep Sitges. La iniciativa consistirà a construir, primer una església petita, projectada com a capella del Santíssim, i després, l'església gran com a església par-

roquial. Així, l'1 de gener del 1963 entra en funcions la nova església per la qual Mn. Feu rep el nomenament d'ecònom. Pel maig del 1964, Mn. Isidre Farrés Vilaró és nomenat primer vicari.

La rectoria i locals parroquials es van inaugurar el juny del 1966. La preparació dels terrenys i la construcció de l'església gran no es van iniciar fins a l'estiu del 1967. Prèviament, el 17 d'abril va ser beneïda la campana donada per la comunitat benedictina de Montserrat.

El 9 de novembre del 1969, Ramon Masnou, bisbe de Vic i altres sacerdots de la ciutat, van fer la benedicció solemne del nou temple parroquial, sis anys després d'haver posat la primera pedra en un dia de Sant Pere, 29 de juny del 1963.

En aquests anys han estat molts els sacerdots, rectors, vicaris, adscrits, diaques, seminaristes i laics que han deixat una profunda petja i que han fet que la parròquia anés arrelant al barri, amb activitats com la catequesi, Càritas, Escoltes, Centre Popular l'Amistat, Coral Eswèrtia, Sostinguts pel So...

Volem donar gràcies a Déu amb memòria agraïda i volem demanar-li al Senyor que, en la nostra realitat pastoral actual, ens faci continuar mantenint encesa la torxa de la fe, edificant junts l'Església en aquests barris manresans com a pedres vives.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL

pel Dr. Joan Antoni Mateo

Rei?

Vaig visitar fa poc un temple on hi havia una imatge de Jesucrist com a rei: corona, cetre, mantell regi... No m'imagino Jesucrist disfressat de rei antic i crec que la majoria de persones del nostre temps tampoc no el veuen així. Té sentit avui tractar Crist com un rei i fins i tot dedicar-li una festa amb aquest títol?

Si Jesucrist no fos rei, no tindria sentit tot el que vostè comenta. Però si realment és rei, aquestes imatges serien una aproximació legítima a la realitat. De fet, Jesucrist parla molt poc de si mateix caracteritzant-se com a rei. Va rebutjar que el poble el proclamés com a tal, però davant de Pilat va afirmar ser rei, i va matissar que el seu regne «no és d'aquest món». En canvi, va parlar, i molt, del Regne de Déu que Jesús mateix venia a instaurar i que portaria a plenitud. Cal distingir les imatges de la realitat. Qualsevol imatge de rei terrenal és absolutament insuficient per representar adequadament la reialesa de Crist. Com a Fill de Déu i sent personalment Déu, Jesucrist està per damunt de tots els reis de la terra i li pertany per dret propi la potestat suprema sobre tot el que hi ha. Davant del seu Nom cal agenollar-se. Per tant, té molt de sentit confessar-li com a Rei i dedicar-li la Solemnitat de Crist Rei. Crist és Rei d'amor que ens proposa construir el seu regne, el Regne de Déu: regne de veritat i de vida, regne de santedat i de gràcia, regne d'amor, de justícia i de pau. Molt diferent dels «regnes» d'aquest món. Un regne que es construeix pacientment no amb la imposició i la violència sinó transitant el camí de les benaurances. Com de diferent seria el món si deixéssim governar Jesucrist a les nostres vides, a les nostres nacions, als nostres costums i lleis! Aquest és el projecte de Déu que avança treballósament en el camí de la història i al qual estem cridats a implicar-nos-hi i col·laborar-hi. D'aquesta manera proclamem Crist com a Rei nostre i amb Ell construïm el Regne.

PER ENVIAR CONSULTES AL DR. MATEO:

elconsultori@hotmail.com

Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

L'espera i l'arribada

En la litúrgia de l'Església s'anomena Advent, temps d'espera, d'esperança i d'arribada. En el llenguatge popular, «preparar el Nadal». Quatre diumenges d'Advent per fer de cada cor un petit bressol de Betlem, un petit portal on neixi Déu. I quatre setmanes de vivències socials i familiars per «enrolar-se en una festa» que tindrà mil versions, segons la disposició de cadascú, la visió de cadascun de nosaltres. Els creients, a l'espera de l'alliberament, amb l'arribada del Messies, perquè aquest món que ens sosté no és definitiu. Un dia, tota la creació donarà «signes» que ha arribat el final, per donar pas a una vida nova i alliberada que cap de nosaltres pot imaginar ni comprendre. El final de la història no és el caos, la destrucció de la vida, la mort total. Lentament, enmig de llum i tenebres, sentint les crides del nostre cor o desatenent el millor que hi ha en nosaltres, caminem cap al misteri últim de la realitat, que els creients anomenem «Déu». L'«espera» d'una «salvació» i l'«arribada» d'un Infant, en un portal, anunciat pels àngels com a «Salvador», el Messies, el Senyor. Aquest és el nucli del Nadal. I per això, els pobles d'Andalusia estan contents i canten nadales, igual que molts pobles i ciutats. Tal vegada els andalusos posen més l'accent en aquest «Portal», com a «porta» que s'obre a l'alegria. I a esperar la Nit de Nadal, entre simbombes i panderetes.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Felicitats, David Jou

M'ha agradat molt l'entrevista publicada a *Catalunya Cristiana*, el 10 de novembre passat, al nou president de la Fundació Joan Maragall, David Jou. Soc un bon seguidor de la seva obra poètica i m'han interessat les seves declaracions sobre una institució que no coneixia.

Llegeixo els objectius d'aquesta fundació: bastir ponts entre cristianisme i cultura i, com que crec en aquesta filosofia, oimés explicitada pel Dr. Jou, la subscric plenament.

Afegeixo que m'ha complagut la notícia que el seu primer premi fou l'aconseguit a Igualada, als 17 anys. El qui això subscriu fou el promotor i organitzador de la convocatòria d'aquest premi que duia el nom de l'escolapi igualadí Ramon M. Castelltort Miralda. Si la memòria no em falla, el seu poemari s'anomenava «Per no oblidar la llum...». No li he d'amargar que m'ha plagut el recordatori.

Cordialment i atenta,

LLEONARD DEL RIO CAMPAJÓ
Igualada

A favor de la democràcia

A la democràcia no se la pot mirar amb *tantsemenfotisme* al·ludint al relat de la pel·lícula *Joker*, de Todd Phillips, com si fóssim talment als carrers de la mateixa Gotham City tot cremant-los per dinamitar-la.

La democràcia no és exclusivament dels polítics, sinó que és del poble i, per tant, pel nostre propi bé i pel dels nostres descendents, diem sempre sí a la democràcia. Sí a la llibertat, sí als drets humans —sobretot d'aquells més vulnerats i vulnerables— així com un NO, ben rotund i ferm, contra la corrupció i contra els corruptes.

Volem un Estat amb ordre i seguretat que aposti decididament i sense subterfugis per l'evolució, pel progrés i pel futur.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE
Granollers

Conviure: art i esport

Conviure pot ser un «art» o també un «esport» que ens veiem obligats a practicar més intensament durant les vacances quan compartim molt temps lliure sense obligacions que ens marquin l'horari. Tenir cura de detalls que agradin als altres seria com la precisió que posem en una pintura o en l'execució d'un instrument musical. La pràctica de la paciència i la comprensió és un bon exercici. El respecte i l'amor envers els que ens envolten és com expressar el sentiment quan es fa una obra d'art. Complaure els gustos dels altres serien les respiracions profundes quan ens recuperem de la gimnàstica. Quan somriem exercitem els músculs de la cara, cosa ens reporta molts beneficis. Les paraules brusques són com desafinar en una interpretació musical trencant la melodia. Per què no intentem practicar l'«art i esport» de la convivència per aconseguir aquesta harmonia, pau i alegria que tots necessitem?

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

MACIÀ GRAU
Barcelona

La Mostra de Cinema Espiritual atorga la segona edició del seu guardó a Javier Fesser, director de «Campeones» i «Camino»

El cinema, un mitjà ideal per sensibilitzar i conscienciar la societat

En el marc de la XVI Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya, celebrada del 15 al 30 de novembre, el 20 de novembre passat el cineasta Javier Fesser va rebre a la Sagrada Família el guardó l'Estel de Cinema Espiritual. Aquest premi, creat l'any passat per reconèixer la tasca dels cineastes que s'impliquen amb la societat, valora l'àmplia trajectòria de Fesser com a director i guionista de films on sempre defensa la dignitat dels més dèbils.

El primer llargmetratge de Javier Fesser, *El milagro de P. Tinto* (1998), ja va guanyar el premi Sant Jordi que atorga la crítica cinematogràfica, però no va ser fins el 2008 quan va saltar a la fama amb la pel·lícula *Camino*, que va obtenir sis estatuetses a la gala dels premis Goya. L'any 2018, i demostrant una vegada més el seu afany per defensar el valor de la dignitat de l'ésser humà, va dirigir *Campeones*, que va guanyar el premi Goya a la millor pel·lícula. Tot i els grans reconeixements que ha re-

but, l'Estel de Cinema Espiritual és el primer guardó que reconeix la faceta més humana i espiritual del seu cinema, que l'ha portat a fer pel·lícules des de l'amor per intentar sensibilitzar i conscienciar la societat.

El Cinema, una eina per al diàleg i la cohesió

La cerimònia d'entrega del II Premi de Cinema Espiritual de Catalunya va ser un gran exemple de com el cinema pot ser un lloc de trobada i una eina per al diàleg i la convivència. L'acte, en el qual van participar representants de diverses religions, va comptar amb la presència de moltes personalitats, entre les quals destaquen el director general d'Afers Religiosos, Marcel·lí Joan; el sacerdot Peio Sánchez, coordinador i impulsor de la Mostra, i la consellera de Justícia,

VIQUI MOLINS
«A les pel·lícules de Fesser, els perdedors troben el camí de la felicitat. Passen de perdedors a guanyadors»

Javier Fesser rep el II Premi de Cinema Espiritual de la mà de la consellera de Justícia, Ester Capella.

Ester Capella, que va ser l'encarregada de lliurar el guardó a Javier Fesser. L'encarregada de presentar al premiat no va ser altra que la religiosa teresiana Viqui Molins, amb qui Fesser té una gran relació, ja que és l'autora del llibre que va inspirar el cineasta per fer la pel·lícula *Camino*. Molins va manifestar la gran contribució humanística que ha fet Fesser al cinema: «A les seves pel·lícules, els perdedors troben el camí de la felicitat. Passen de perdedors a guanyadors. S'expressa amb una gran transparència i té una trajectòria que va més enllà del cine, sempre ajudant els més dèbils.» Per la seva banda, Ester Capella va afegir que el cinema de Fesser és un clar «aparador per mostrar el valor de la dignitat humana», ja que «supera els estigmes i dificultats», com es pot veure a la pel·lícula *Campeones*.

Durant la gala d'entrega del guardó el mateix Javier Fesser va projectar un dels seus últims curts-metratges, *El monstruo invisible*, que retrata la vida d'un nen de 10 anys que no ha anat mai a l'escola perquè ha d'ajudar en l'economia familiar. El curt, realitzat conjuntament amb l'entitat Acció contra la Fam, és una mostra més de com Fesser utilitza la pantalla per interpel·lar i fer reflexionar la societat, i està previst que es projecti a més de 300 escoles. La història que ens explica és un clar exemple de l'habilitat del director a l'hora d'utilitzar l'humor per aportar una mirada positiva a històries com la d'aquest curt, que denuncia la fam crònica que ja afecta 149 milions de menors de 5 anys a tot el món.

El millor premi, la inspiració

Després de rebre el guardó, que reproduïx l'estrella de Betlem de la façana del Naixement de la Sagrada Família, va ser el torn perquè el premiat expressés el seu agraïment i la gratitud a la Mostra de Cinema Espiritual: «Aquest premi és molt valuós perquè es fixa en una part del cine que he tingut la sort de fer jo, que té molt a veure amb la humanitat, amb les relacions de les persones i amb l'empatia entre tots els que vivim al planeta.» I és que com va explicar Fesser, és vital que en el moment actual també es premiïn les pel·lícules i els cineastes pel contingut humà de les se-

La pel·lícula «Campeones» és un clar exemple del cinema que ens proposa Fesser, que ens ofereix una perspectiva optimista i divertida d'un tema molt humà.

ves històries, més enllà del cinema comercial: «Una vegada superada o explotada la part més material de la feina comença a aflorar el que li dona el veritable sentit. A mi al principi em fascinaven les històries fantàstiques, però a poc a poc va anar guanyant terreny de forma brutal tot el que té a veure amb els sentiments, amb la condició humana, amb el cor, i en definitiva amb les coses que et fan millor.»

És per això que actualment, un dels aspectes que el cineasta més valora del seu cine és la capacitat que pugui tenir per remoure el públic, que com va explicar, és el millor premi que podria imaginar: «Quan penso que puc millorar la vida dels altres o fer que se sentin motivats o inspirats... no se m'acut millor premi.»

Proposta cultural conjunta per conèixer la catedral, Santa Maria del Mar i Sant Pau del Camp

Descobrir les esglésies medievals de Barcelona

EDUARD BRUFAU
Barcelona

Barcelona compta amb un seguit de grans edificis religiosos d'època medieval, sobretot d'estil gòtic però també romànic. Els darrers anys el nombre de visites que reben aquestes esglésies ha crescut de manera important, però algunes d'elles encara són força desconegudes, no només per als visitants estrangers sinó fins i tot per als mateixos barcelonins. Per tal de facilitar que alguns d'aquests temples siguin més coneguts, s'acaba de posar en marxa la iniciativa «Ànima medieval», que permet la visita conjunta a la catedral, a la basílica de Santa Maria del Mar i a l'antic monestir de Sant Pau del Camp. L'entrada conjunta és vàlida durant tres dies consecutius i té un descompte del 20% respecte la tarifa ordinària.

Mn. Josep Maria Turull, director del Secretariat de Turisme, Pelegrinatges i Santuaris de l'arxidiòcesi de Barcelona va explicar durant la presentació d'«Ànima medieval» a la premsa que s'ha estat treballant en aquest projecte al llarg de dos anys, i que és una mena d'iniciativa que ja funciona a altres ciutats d'Espanya i Europa amb una acollida molt satisfactòria. Per a Mn. Turull és bo que l'Església contribueixi a la cultura, que aquesta col·laboració es posi de manifest, i a la vegada és important que el missatge espiritual es faci explícit: «Volem que els visitants experimentin que aquestes edificis són llocs religiosos, que després de tants segles continuen complint la mateixa funció per a la qual van ser construïts: el culte i la celebració dels sacraments.»

Els responsables de les tres esglésies també es van mostrar molt satisfets pel naixement de la iniciativa i per la col·laboració intraeclesial. Mn. Josep Ramon Pérez, degà del Capítol de la catedral, Mn. Salvador Pié, rector de Santa Maria del Mar, i Mn. Joan Cabot, administrador parroquial de Sant Pau del Camp, van destacar que amb «Ànima medieval» els visitants poden accedir a parts dels temples que normalment

no es poden veure, com ara les tribunes de la basílica de Santa Maria del Mar. Així mateix van remarcar que les tres esglésies recullen estils molt diferents, des del visigòtic fins al modernista, passant pel romànic, el gòtic, el renaixentista i el barroc, de manera que visitar-les equival a fer un viatge en el temps al llarg de mil anys.

Tres esglésies molt diferents

Els tres edificis religiosos que entren dins d'aquesta nova iniciativa tenen en comú ser dels més antics de Barcelona i haver estat construïts a l'edat mitjana. Tanmateix, presenten característiques molt diferenciades que atorguen a cadascuna de les esglésies una personalitat pròpia.

L'actual edifici de la catedral és una gran obra gòtica bastida entre els segles XIII i XV, encara que la façana i el cimbori es van concloure en època modernista. Ofereix l'interès de mantenir elements d'almenys dues catedrals anteriors. Salvada per la Generalitat de la crema qua-

INFORMACIÓ I COMPRA D'ENTRADES:

tickets.catedralbcn.org
[tickets.santamariadelmar
barcelona.org](http://tickets.santamariadelmarbarcelona.org)
tickets.santpauldelcamp.org

Agustí Codinach

Foto: Els responsables de les tres esglésies, juntament amb Mn. Turull, durant la presentació de la iniciativa.

si general d'esglésies del 1936, són per aquest motiu excepcionalment valuosos els grans retaules gòtics que conserva. Anualment rep unes 600.000 visites, sense comptar l'assistència als actes litúrgics.

La veïna basílica de Santa Maria del Mar és igualment un edifici gòtic, però amb trets propis molt marcats. A diferència de la catedral, es va construir íntegrament al segle XIV en poc més de 50 anys, un temps rècord per a l'època. Aquesta basílica és coneguda per ser un exemple modèlic i unitari de l'arquitectura gòtica catalana i està considerat el millor interior gòtic que es coneix. La visiten unes 70.000 persones a l'any.

Finalment l'antic monestir, i avui parròquia, de Sant Pau del Camp és la més petita però també la més antiga de les tres esglésies. Estracta d'un edifici romànic que quan es va aixecar, al segle XI, es trobava als afores de la ciutat, tal com indica el nom. Un dels elements més interessants és el claustre, amb uns inusuals arcs d'influència bizantina. Encara que de totes tres esglésies és la menys coneguda (rep unes 10.000 visites anuals) s'espera que amb la iniciativa «Ànima medieval» els visitants augmentin considerablement.

Cantem amb els sense sostre

Acollida de les persones en situació de pobresa

Una iniciativa de
Viqui Molins,
monja del carrer

Meritxell i Judit
Neddermann

Cesk Freixas

Presentat per
Ariadna Oltra

Els Catarres

In Crescendo

Marina Rossell

14 de desembre a les 12 del migdia. Església de Santa Anna,
Hospital de Campanya, Carrer de Santa Anna, 29. Barcelona.
Entrada: 10€ o la voluntat

L'Associació Mirada Solidària, promotora de l'edició, rep el premi Fem Cultura amb els Colors de la UNESCO

Guardó per a l'edició en Braille de «Catalunya Cristiana»

MIQUEL ALBERT SOLER / MACIÀ GRAU
Barcelona

Aquest premi s'atorga a les iniciatives més destacades que fa la societat civil en l'àmbit dels Països Catalans.

La Federació Catalana d'Associacions i Clubs UNESCO (FCACU) va atorgar el premi Fem Cultura amb els Colors de la UNESCO a l'Associació Mirada Solidària, en un acte que va tenir lloc el divendres 22 de novembre a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans a Barcelona. El guardó es va lliurar en reconeixement a la seva tasca de promoure i realitzar l'edició en Braille del setmanari *Catalunya Cristiana* —amb un recull trimestral dels principals articles i reportatges publicats al nostre setmanari i impresos en aquest sistema de lectura i escriptura tàctil per a persones cegues—, així com de l'edició sonora de *Mirada Cristiana*, un recull de textos en àudio que han estat publicats en diverses revistes catòliques catalanes.

El guardó, que aquest any ha arribat a la seva desena edició, s'atorga a les iniciatives més destacades que fa la societat civil en l'àmbit dels Països Catalans. Es premien les accions, experiències, projectes o bones pràctiques dutes a terme en relació amb els eixos temàtics que constitueixen la missió de la UNESCO: educació, ciència i cultura. El premi està dotat amb 200 euros, que es destinaran a subvencionar les tasques de l'associació, i un diploma acreditatiu.

25 anys

Ràdio Estel

25 anys amb tu

actualitat, Esalésia

diumenge 8 de desembre a les 11.30 h

Avui és el dia del Senyor

Missa en la Solemnitat de la Immaculada Concepció
des de la Catedral de Barcelona

SEGUEIX-NOS

Available on the
App Store

Android app on
Google play

Barcelona 106.6 / Tarragona 100.6 / Girona 103.4 / Lleida 91.5 / Catalunya Central 93.7 / Vic 98.4
Tortosa 90.1 / El Garraf 96.8 / La Cerdanya 104.4 / La Seu d'Urgell 105.0 / Andorra 107.5

Jakarta s'enfonsa per moments a causa del canvi climàtic. A la foto, residents de la ciutat caminen entre la inundació (abril de 2019). / *Dasril Roszandi/NurPhoto/Getty Images*

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Cal estar més alerta al canvi climàtic

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Em direu que poso molta atenció a aquest tema, perquè en parlo tot sovint. I és veritat. Però em sembla que és bo fer-ho. Ara m'ha caigut a les mans l'entrevista que feren, ja fa dies, a Julio Díaz, el director de l'àrea del Departament d'Epidemiologia i Bioestadística de la Escuela Nacional de Sanidad, expert en el tema, i veig que hi diu coses interessantíssimes, cosa que m'ha fet caure en la temptació de fer-vos-en un petit resum.

Ens diu que la tendència indica que les onades de calor i altres fenòmens meteorològics seran cada vegada més freqüents i més intensos, i que per ara no es fa pas prou per frenar aquesta tendència. I que ja no es pot fer marxa enrere. Ni que ara aturéssim totes les emissions perjudicials de CO₂, que provenen de la combustió (automòbils, avions, fàbriques...) podríem tornar a l'estadi anterior. I que l'únic que es pot fer és moderar fins on es pugui aquestes emissions. El canvi climàtic ja és aquí. És innegable. Els Acords de París no són la panacea. Ja van veure que seria una victòria molt notable si s'aconseguís que per a finals de segle la temperatura mitjana mundial només s'hagués incrementat d'uns 2°C, en comptes dels 8°C a què ens trobem abocats cap al 2100 si no s'hi posen mesures dràstiques. Però com sabem, molts governs no es decideixen a fer-ho com caldria. Tots sabem, per exemple, que als Estats

Units Trump no acaba de creure's això del canvi climàtic.

Ara bé, el principal problema que comportarà el canvi de temperatura és el de les migracions de poblacions. Hi haurà cada vegada més indrets en què minvaran les pluges i es farà insuportable la calor, i a més, com a conseqüència de l'augment del nivell del mar, es negaran poblacions (aquí podem citar el que ja està passant a Jakarta, com sabeu) i també camps fèrtils. I què hauran de fer els habitants d'aquests llocs? És clar que hauran d'emigrar cap als països del nord si no es volen morir de fam. I aniran a parar sobretot a les grans ciutats. Avui dia es calcula que el 56% de la població mundial ja viu a les urbs, amb els inconvenients que això comporta. Si encara augmenten de contingut, aquests inconvenients que avui ja tenen s'incrementaran, sobretot el de la pol·lució atmosfèrica. I, a més, un problema molt gros se'n seguirà: l'agricultura (minvada ja pel canvi climàtic) donarà per a tothom?

Com veieu, el panorama no és gens falaguer. I encara no ho hem dit tot! Ara bé, què hi podem fer nosaltres? Em direu que ben poca cosa, és clar. Però anar donant coneixement del problema, perquè els governs acabin fent cas del poble i apliquin mesures, sí que ho podem fer. I és el que estem fent des d'aquesta pàgina de *Catalunya Cristiana*.

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**

Arxiver dels Caputxins

A les nostres comarques hi ha una gran varietat d'aquests arbusts de la família de les lleguminoses anomenats *ginestera*, essent la més comuna la *ginesta vimetera* o *ginestra* (llat., *Retama sphaerocarpa*, *Spartium junceum*, *Genista hispanica*; cast., *retama*, *genista*, *hiniesta*). Aquesta planta fa unes branques dretes, verdes, estirades i molt flexibles, amb les fulles molt petites i amb unes flors d'un groc molt viu. La infusió de la flor de ginesta és un excel·lent purgant i un eficient diürètic, mentre que les sementes actuen com a poderós vomitiu però, tothora, cal ser molt cautelós en la seva utilització atesa la toxicitat d'aquestes sementes. Sobre la manera de recollir la flor de ginesta per a usos terapèutics, el Dr. Pius Font i Quer (*1964) assenyala que: «Las flores deben cogerse de una a una cuando están recién abiertas; las pasadas con los pétalos marchitos y las legumbres que ya empiezan a formarse, se desechan y debe procurarse una desecación rápida extendiendo en una amplia tabla colocada a la sombra y en un lugar lo más aireado posible, y en una sola capa, las flores acabadas de coger» (*Plantas medicinales*, 233 i 235). A Castella, i a propòsit de la ginesta, l'any 1611 Sebastián de Covarrubias escriu que «la retama es una especie de esparto, que en latín se llama genista y en vulgar ginesta. Tiene muchos provechos en medicina. Desta mata abundan muchos campos y la gastan en hornos de cocer al pan». És a dir, que la flama i brasa de la ginesta fa el pa més bo... De fet, de les brases del foc de ginesta ja en parla el salmista en la Sagrada Escripura quan diu: «Què et donarà

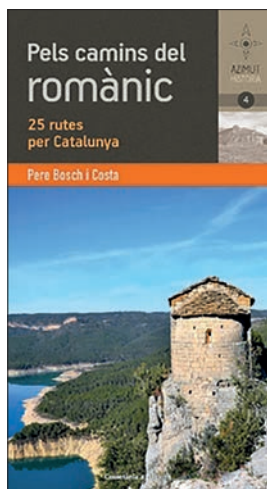
Déu a mans plenes, llengua impostora? Les fletxes de guerrer, ben esmolades, i brases de ginesta» (Salm 119). El ginestell o ginesta negra (llat., *Sarothamnus scoparius*; cast., *retama negra*, *hiniesta escobar*), atesa la descoberta dels seus principis actius, a partir de la segona meitat del segle XIX entrà també en la terapèutica, essent especialment apreciat el ginestell que es troba a la comarca de la Selva i al peu del Montseny.

Els antics caputxins solien preparar un *vi de ginesta* fet amb la flor i els caps de brot de la ginestera que aplicaven per guarir les malalties de la pell i del fetge. A propòsit de la ginesta, l'any 1852 un religiós caputxí escriu durant l'exclaustració que: «Sas flors són grosses, tenen un groch fort y molt olorosas. Esta planta floreix en maig y juny, y és molt estimada. Creix naturalment en los terrenos incults, però en terra bona, y se extén molt. Lo millor modo de propagar esta planta és per llavor, sembrant-la en ca[i]xons, y al fi del any se trasplantan a la terra las plantas novas cuidant de no trencar la arrel central. Después de trasplantada, y que haja arrelat un poch, se talla la branca a una pulgada de terra perquè bròtia[n] ramas petites [...] Un decuit de les flors y capsdebrot a proporció d'una unça per meitadella, cura les malalties de la pell y del fetge. El vi de ginesta cura la hidropesia compost de les cendres d'aquest vegetal y també és bona per a rentar nafres» (BHC, *Lo jardiner florista*, II-145). A l'article vinent us parlaré, si Déu vol del teix.

TRADICIONS REMEIERES

La
ginestera
és purgant
i diürètica

PERE BOSCH I COSTA

Pels camins del romànic

Cossetània Edicions, 2019, 141 pàg.

25 rutes i vies romàniques escampades per tot Catalunya. Són rutes a monuments romànics diversos, des dels més famosos com Sant Pere de Rodes, fins als més humils com Sant Llorenç dels Porxos o la Mare de Déu de la Pertusa. Tots es troben en llocs elevats amb un gran atractiu paisatgístic, i s'hi ha d'arribar caminant a través d'ascensions més o menys exigents.

EVA BACH I MONTSE JIMÉNEZ

Mares i pares influencers

Rosa dels Vents, 2019, 186 pàg.

Partint de la seva experiència com a mares i educadores, així com de les aportacions de professionals de diversos àmbits, i després d'escoltar més de 1.500 joves, les autores ens ajuden a actualitzar-nos i ens ofereixen orientació i recursos per arribar al cor dels adolescents, i convertir-nos així en la seva millor influència.

ISABEL COCA

Ioga i gestació

Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2019, 231 pàg.

Gestar una vida és un procés que implica molts canvis en el cos i en la ment. La manera en què acolлим un nou naixement serà de vital importància per al seu desenvolupament en el futur. Aquest llibre ens mostra la utilitat del ioga en moments tan especials de la vida com són la gestació i el part.

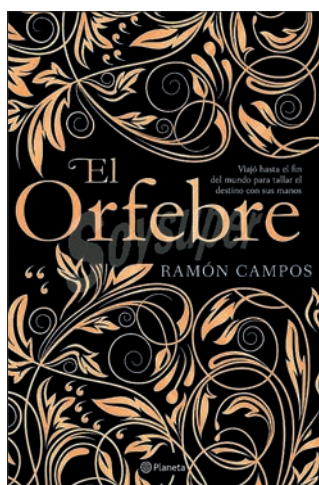

PAT MILLET I JORDI PANYELLA

La vida amarga de les flors

Viatge al cor de la família Millet
Angle Editorial, 2019, 377 pàg.

Pat Millet va morir a la primavera del 2019 deixant enllestit aquest llibre. Unes vivències marcades pels excessos, les males companyies i les fatalitats que ella recorda sense estalviar detalls, de manera que el lector podrà entreveure la veritable cara d'una família i una classe social, modèliques de portes enfora però carregades d'hipocresia de portes endins.

RAMÓN CAMPOS

El orfebre

Planeta, 2019, 334 pàg.

Barcelona, finals del segle XIX. Un jove de disset anys treballa al taller d'orfebreria del seu pare. Instruït des de petit, té un futur prometedor en la talla de pedres precioses. La seva vida, però, fa un tomb quan coneix la Isabel, la filla d'un aristòcrata que anuncia que concedirà la mà de la seva filla a qui li ofereixi el diamant més gran que s'hagi vist mai.

MARGARIDA CODINA CARBONELL

Dones de ferro

Editorial Efadós, 2019, 287 pàg.

Serrós, Pallars Sobirà, 1855. Tomàs de Sagalàs, hereu de Casa Castell, la més rica de la comarca, apareix ofegat al riu de Sall. La seva germana bessona vol que tot s'atribueixi a un accident desgraciat i el fa enterrar de seguida. Però hi ha qui diu que el mort duia pedres a les butxaques.

CRÍTICA DE TEATRAL

ANDREU SOTORRA
andrusotorra@gmail.com

Un casament d'upa

Hi ha teatre per a moltes menes d'espectadors i hi ha espectadors per a moltes menes de teatre. Els de la comèdia *El pare de la núvia*, que protagonitza Joan Pera, saben molt bé què n'esperen. I un dels mestres de la comèdia com és Joan Pera sap molt bé què els ha de donar. Per tant, que la trama d'*El pare de la núvia* sigui més aviat llisa i molt previsible no treu ni gota de mèrit a l'objectiu de l'obra: distreure els espectadors, promoure més d'un somriure i no apartar-los gaire de la seva formació de consumidor de ficció davant la petita pantalla.

I per això la comèdia funciona. Per això i perquè els autors han elaborat el guió, sí, amb algunes pinzellades de brotxa grossa, però també amb moments de canvi de tensió i, en conse-

qüència, d'equilibri entre les diverses claus de la comèdia, sense deixar de banda un toc de romanticisme.

Joan Pera porta la batuta de tota la trama. Fins al punt que s'adreça sovint a l'auditori, a banda, i fa de narrador, com en els millors temps del teatre popular, i l'actor Pep Sais li fa d'«estranya parella». El personatge de Joan Pera, un industrial de galetes, viu l'estrès d'organitzar el casament de la seva filla Meritxell (l'actriu Anna Carreño) amb un jove comercial de la fàbrica (l'actor Oriol Casals) organitzant una festa que la parella voldria senzilla i íntima, però que l'industrial —la mare (l'actriu Maife Gil) té altres feines de caire zen— ha muntat amb més de sis-cents convidats, un sarau amb l'Orquestra Simfònica del Vallès i fins i tot el Circ Cric amb un elefant. Només hi falta el pastís blanc de sis pisos!

No es tracta de desvelar el desenllaç. Tot i que la crida de l'obra ho insinua clarament quan diu: «Joan Pera és el pare de la núvia... i potser del nuvi!» Hi ha, doncs, casament garantit, i guanyadors i perdedors amb moralitat inclosa: el mentider i vividor acaba desemmascarat. El de bona fe acaba emportant-se el peix al cove, ni que sigui després de fer un curs accelerat de francès poètic per conquerir la núvia... malgrat que ella odia el francès! Les arts de la seducció, a l'hora de l'altar, no tenen fronteres.

© David Ruano

Joan Pera, Sergi Vallès i Anna Carreño, tres dels protagonistes de l'obra «El pare de la núvia» al Teatre Condal.

«EL PARE DE LA NÚVIA»,

de Joel Joan i Hèctor Claramunt

INTÈRPRETS: Joan Pera, Pep Sais, Maife Gil, Anna Carreño, Oriol Casals, Marc Rius i Sergi Vallès

DIRECCIÓ: Joel Joan
Teatre Condal, Barcelona.
Fins al 12 de gener

AMB BON HUMOR

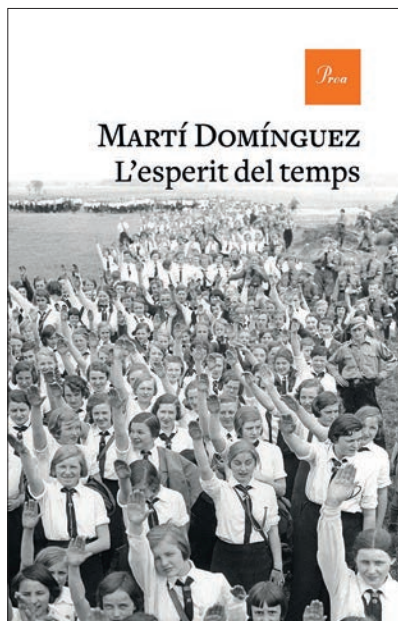

CRÍTICA LITERÀRIA

DAVID CLARET I PUYAL
Arquitecte i geògraf

Temps bàrbars

MARTÍ DOMÍNGUEZ

L'esperit del temps

Edicions Proa, 2019, 432 pàg.

De religions i ideologies n'hi ha moltes: les de la prehistòria, les nascudes amb la revolució agrícola i, també, una bona colla pròpies dels temps moderns. Entre aquestes últimes tenim mig enterrada una de les més mortíferes del segle XX, que sovint associem al mal absolut. Es tracta del nazisme, que es basava en el supremacisme de la raça ària i, així, justificava la neteja ètnica de mig Europa; és a dir: aniquilar, esclavitzar o desterrar desenes de milions de persones. Els eslaus eren directament subhumans; els jueus, ni això; els francesos, mestissos i degenerats, i els pobles mediterranis... massa catòlics! Aquest era l'*esperit del temps* a l'Alemanya de mitjan segle XX, que Martí Domínguez retrata a través de l'etòleg austríac Konrad Lorenz, premi Nobel de Medicina de 1973.

Que l'autor hagi triat un científic no és casual: al capdavant, el nazisme pretenia revestir de legitimitat científica els seus (diguem-ne) actes, per fer-los, així, inqüestionables. Dotar d'arguments científics que justificuessin el fi que es perseguia: colonitzar nous territoris amb població pura, ària. Que calgués fer fora la població local, segrestar nens, triar els germanitzables i liquidar la resta (eslaus o jueus, tant és) només era un tràmit (certament desagradable) que calia dur a terme en pro d'un bé superior: la puresa i millora de la raça, i l'espai vital dels alemanys.

Aquest era l'*esperit d'aquell temps*, no del d'ara, i és per això que ens és completament impossible entendre com tants milions d'alemanys van acceptar per acció o omissió uns valors com aquests. De fet, l'autor escriu les memòries que el científic nazi *hauria* pogut escriure, potser per fer-nos veure que el context ho és tot quan volem entendre el comportament humà.

I, tanmateix, determinats valors són immutables. El laïcisme, la gran troballa dels últims segles, pregona la veritat (científica, qüestionable), la compassió (evitar el sofriment aliè) i la igualtat. I aquests valors són defensables sempre i arreu. El nazisme és passat, però després de dècades de democràcia liberal a Occident sembla que l'autoritarisme antilaicista torna amb força arreu del món: als Estats Units, Rússia, el Brasil, Polònia, la Xina, Turquia i Espanya. Fa por que aquest acabi sent l'*esperit del nostre temps*.

RAUXA

Lliures i fidels

Quan el cristià contemporani va coneixent la vida dels sants que han marcat de manera decisiva l'espiritualitat d'Occident, s'adona que tots ells comparteixen amb més o menys intensitat uns trets comuns que no són pas coincidències fortuïtes. Una d'aquestes similituds que més criden l'atenció és, per dir-ho així, la llibertat d'esperit amb què van actuar. A sant Benet, santa Hildegarda, sant Bernat, sant Francesc, sant Domènec o santa Teresa no els aturava la por de ser incompresos, mal vistos o fins i tot blasmatats per la resta de l'Església. Si rebien reconeixement, ni que fos de Roma mateix, l'acollien amb gratitud però es guardaven prou d'aferrar-s'hi com si es tractés d'un tresor preuat; no era el que buscaven ni, en darrer terme, el que els movia.

De fet, no van esperar mai a veure què els deia Roma; quan al Papa li arribava la fama del sant sovint aquest ja feia molt de temps que proclamava a hora i deshora l'amor salvador de Crist sense haver demanat mai el beneplàcit de les instàncies pontifícies competents. El més curiós és que d'aquest capteniment no se'n pot deduir cap malfiança vers l'Església, sinó més aviat al contrari, una fidelitat exemplar. Llegint les seves vides i obres no hi ha cap possibilitat de prendre'ls per esperits insubmisos o activistes. Ells vivien en plena consciència que era Crist mateix qui els havia cridat personalment, que no feien sinó ser fidels aquesta vocació a risc de deixar-hi la vida si calia. D'aquí que la befa o la llagoteria dels homes no els condicionés. Els movia l'amor de Déu i a l'amor de Déu tornaven.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Advent

PESSEBRE

El **dijous 12 de desembre**, a les 19.30, presentació del llibre de fra Valentí Serra *El nostre pessebre* amb l'autor, Bosco Garcia i Montse Costas al convent de Pompeia (av. Diagonal, 450 - Barcelona).

RECÉS

El **dissabte 14 de desembre**, a les 10.00, recés *Preparem la vinguda del Senyor* (Catalina Terrats) a Sant Pere de les Puel·les (tel. 932 038 915).

ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ

El **dissabte 14 de desembre**, a les 17.00, concerts de Nadal amb l'Orquestra Accent (aportació voluntària); el **diumenge 15**, a les 18.00, Orquestra Metropolitana de Barcelona (donatiu mínim: 5 euros), c/ Consell de Cent, 293 - Barcelona.

Barcelona

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

El **dilluns 9 de desembre**, a les 19.00, presentació oficial del projecte *Mou la no-violència*; el **divendres 13**, a les 19.00, cinema *Hijos de los hombres*; el **dissabte 14**, a les 10.00, *Buscant sortides a un món impossible* (c/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona).

HAITÍ

El **divendres 13 de desembre**, a les 20.00, concert del Cor Carlit Gospel *No te olvides de Haití* a benefici de Famílies Sense Fronteres per la Infància a la basílica de Santa Maria del Pi de Barcelona.

SANTA LLÚCIA

El **diumenge 15 de desembre**, a les 18.00, concert benèfic de Santa Llúcia amb Les Fourchettes a la sala polivalent Edifici Alta Diagonal (av. Diagonal, 640 - Barcelona) a benefici d'Ajudantajudar.

TAIZÉ

Del **dissabte 28 de desembre al dimecres 1 de gener**, trobada europea de Taizé a Polònia (www.delejobc.org).

CAMPUS BALMESIANA

Els **dijous del 6 de febrer fins al 4 de juny**, a les 19.00, curs *La política de Aristóteles* (José M. Alsina). Informació: tel. 933 026 840.

FUNDACIÓ VIDAL I BARRAQUER

Els **caps de setmana 14 i 15 de febrer i 13 i 14 de març**, jornades *Les marques en l'ànima dels abusos sexuals* (docencia@fvb.cat).

Lleida

JOVES

El **divendres 13 de desembre**, a les 22.30, vetlla jove d'adoració a la parròquia de Sant Llorenç de Lleida (jprieto132@gmail.com).

Tarragona

M. ROSA MOLAS

El **diumenge 15 de desembre**, a les 11.00, commemoració de la canonització de M. Rosa Molas a la parròquia de Sant Josep Obrer de Reus.

Tortosa

CATALONIA SACRA

El **dissabte 14 de desembre**, a les 11.30, visita guiada a la Puríssima Concepció de Tortosa amb Joan Hilarí (reserves@cataloniasacra.cat)

Vic

LLUÍS ESPINAL

El **divendres 13 de desembre**, a les 19.00, inauguració de l'Any Lluís Espinal a l'Ajuntament de Sant Fruitós de Bages.

COVA DE MANRESA

El **dissabte 14 de desembre**, a les 10.30, pregària contemplativa (tel. 938 720 422).

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè els països prenguin mesures perquè el futur dels més joves sigui una prioritat

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

 /catalunyacristiana

 @catcrist

 catalunya_cristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: *Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire*
Lingüista: *Montserrat Pibernat*

Col·laboradors d'aquesta setmana: *Natàlia Aldana, Pilarín Bayés, Esther Borrego, Agustí Borrell, David Claret, Agustí Codinach, Antonio Gil, Joan Guiteras, Concepció Huerta, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Consol Muñoz, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Quique, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja*

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: *Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura*

Administració: *Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)*

Autoedició i compaginació: *Carlos Aguado*

Impressió: *Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.*
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

El professor Joan Carreras, autor de *Cásate como quieras* i *Divorciados vueltos a casar*, es mostra molt preocupat perquè «portem molt temps de crisi pastoral i l'Evangelí no arriba a la societat». Segons aquest professor d'Antropologia jurídica de la sexualitat a l'UNIR, no acabem de saber comunicar la veritat de l'Evangelí de la família «i això ho ha posat de manifest el papa Francesc amb els dos sínodes que ha convocat per a la família».

Com afrontem aquesta crisi?

L'Església té una doctrina que és la que Jesucrist li ha donat, és la fe, el que creiem i resem al Credo. Això no ha canviat i el Papa ho deixa ben clar. No és un problema de doctrina, sinó de comunicació d'aquesta doctrina a la societat. El que cal canviar són les actituds amb les quals comuniquem l'Evangelí.

Vostè parla de «família inclusiva», a què es refereix?

És la família que accepta, acull i que no jutja des de fora. L'Evangelí té una característica, que és la gratuïtat. Es pot parlar de tot el que tu creus, sense canviar res, sempre que respectem aquest principi de gratuïtat: proposes, no imposes. La narrativa inclusiva suposa respectar la llibertat de les persones. L'Església ha d'acollir, incloure i fer també la seva proposta sense imposar. Aquest és el plantejament inclusiu cristià. No es pot valorar èticament la vida familiar dels altres. Com diu el Papa a *l'Evangelium gaudium*, cal treure's les sabates i entrar de puntetes en aquest terreny sagrat, i crec que aquest respecte no hi és. Fem uns judicis de valor que suposen un mur impressionant.

Això no implica renunciar a les pròpies conviccions?

Cal saber celebrar la família i saber explicar i proposar que la família és l'amor d'un home i una dona oberts a la vida. Però cal estar disposats a respectar el qui vulgui un altre model de família, encara que tu no el comparteixis. Ser inclusiu no significa que aplaudeixis aquesta

Joan Carreras, professor d'Antropologia jurídica de la sexualitat a la Universitat Internacional de La Rioja (UNIR)

«La situació dels divorciats tornats a casar és un drama»

realitat o que la condemnis, es tracta de respectar, de no quedar-te en el teu prejudici. Intentar escoltar i comprendre.

I què passa amb els divorciats tornats a casar?

La situació dels divorciats tornats a casar és un drama. Hi ha molts fidels en situació irregular, que han fet el que han pogut per ser fidels a Déu i a la seva consciència. Per a ells, aquella segona unió és el millor que han fet i els ha acostat a Déu, mentre que per a altres fidels això és adulteri i estan en situació objectiva de pecat. És un problema molt seriós. El Papa ha vist que la prohibició absoluta i

general perquè puguin combregar els divorciats tornats a casar és inviable. Tampoc no diu que a partir d'ara puguin combregar sense cap problema. El Papa diu que del que es tracta és d'ajudar les persones perquè arribin, a través d'un procés d'acompanyament i de discerniment, a poder dir amb consciència que poden combregar, que no estan en pecat mortal. El drama de molts fidels és que no estan excomunicats però no poden combregar. El problema, com diu el Papa, està en la mirada. Si mirem la realitat des de la llei, no hi ha diferència amb el que feien els fariseus de l'època de Jesús.

És un nou dia,
és un nou temps...
alguna cosa
et diu que tot
torna a començar.

CATALUNYA

RÀDIO

dins teu

catradio.cat